

RAE

Sõnumid

Märtsinumberis:

- Rae valla ettevõtte Elveso AS teeb läbi uuenduskuuri
- Tulemas on palju kasulikku koolitust
- Kooliteatri sünnilugu ja Rae huvialakooli eri
- Küsimustele vastab tipp-pianist Age Juurikas

Rae valla ametlik väljaanne

nr 3 märts 2012

Teo Niklus „Vaida sild koidikul“

Rae valla fotokonkursi võidutöö
kategorias Rae vald

Peatselt algab uus fotokonkurss, kuhu oodatakse erakordseid fotojäädvustusi Rae valla loodusest, inimestest või tegevustest. Fotokonkurss on saanud juba kenaks traditsiooniks ning pildipank on parasjagu suur, kuid kui Sinul on fotode digiarhiivis või paberil lähedaid fotosid, mille üle tunned uhkust, siis tasub oodata ära uus kutse konkursile. Leheküljel 10 saab tutvuda tänavuste auhinnatud töödega neljas kategorias.

Ülevaade veebruarikuu volikogu istungitest

Istungid toimusid 16., 21. ja 22. veebruaril.

- **Otsustati kinnitada** Rae Vallavalitsuse 4-liikmeline valitsus, kuhu kuuluvad vallavanem, 2 abivallavanemat ja 1 palgaline liige.
- **Saadi ülevaade politsei** 2011. aasta tegevusest Rae vallas.
- **Saadi ülevaade valla** eelarve täitmisest. Eelarve täitmisega saab tutvuda aadressil www.rae.ee.
- **Otsustati jagada Rätsepa** katastriüksus Rätsepa ja Kandipaju katastriüksusteks.
- **Otsustati jagada Tänava** katastriüksus Tänava ja Tähe katastriüksusteks.
- **Kehtestati Jüri aleviku** Sookase tee kinnistute piirkonna ja lähiala detailplaneering, millega muudetakse kehtiv Karba kinnistu

maatükk tootmis- ja ärimaakrundiks ning transpordimaaks.

- **Otsustati mitte algatada** keskkonnamõju strateegilist hindamist Rae valla Karla küla Sookarla kinnistul ja selle lähiala detailplaneeringul.
- **Suunati III lugemisele** Rae Vallavolikogu 8. veebruari 2011 määruse nr. 50 „Rae valla eelarvest mittetulundusühenduste sihtotstarbelise investeeringutoetuse maksimise kord“ muutmise.
- **Suunati II lugemisele** Rae valla kalmistute kasutamise eeskirja määruse eelnõu.
- **Suunati III lugemisele** Rae valla heakorraeeskirja määruse eelnõu.
- **Kinnitati, et Rae** vald garanteerib projekti „Välisvalgustuse kaasajastamine“ omafinantseerimise minimaalselt 10% ulatuses abikõlblikest kuludest.

Vallavalitsuse poolt esitatud projektide eeldatavad kulud on 1 120 940 eurot, millest 10% on omaosalus. Projektiga on planeeritud rekonstrueerida tänavavalgustus järgmistes piirkondades: Peetri alevikus Mõigu kortermajade piirkond; Lagedi alevikus Kooli, Jõe, Jaama ja Be-toni tänavate piirkond; Jüri alevikus Ehituse, Kasemäe, Tammiku ja Suve tänavate piirkond.

- **Kinnitati ametisse uue** volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimehena **Priit Põldmäe**.
- **Kinnitati ametisse uue** vallavolikogu revisjonikomisjoni liikmena **Igor Mozessov** ja esimehena **Jüri Kivit**.
- **22. veebruaril kukkus läbi** umbusalduse avaldamine vallavolikogu esimehele **Agu Laiusele**.

Lahtised kaevuluugid tuleb kinni katta

Seoses viimasel ajal Eestis juhtunud õnnetustega, kus lahtistesse drenaaži-, kanalisatsiooni jm kaevudesse sissekukkumise tõttu on viga saanud isikud või on kannatada saanud nende vara, on vajalik kõigil maaomanikel üle vaadata kaevude korrashoid.

Kaevude korrasoleku eest vastutavad maaomanikud. Hiljemalt lume sulamise hetkeks on vaja üle kontrollida oma kinnistutel asuvad kaevud ning vajadusel katta lahtised kaevud kaantega.

RAE VALLAVALITSUS

Aruküla tee 9 75301 Jüri

Harjumaa

Tel: 605 6750; 605 6770

Kodanike vastuvõtutajad

Esmaspäev

kell 9.00- 17.00

(lõuna kell 13.00- 14.00)

Kolmapäev

kell 14.00-18.00

Rae vallavalitsuses vahetus kaks liiget

Neljapäeval, 16. veebruaril toimunud erakorralisel vallavolikogu istungil rahuldab volikogu kahe Rae Vallavalitsuse liikme Meelis Kasemaa ja Aivo Hommiku tagasiastumise palved ning kinnitas ametisse uued liikmed.

Vallavanem **Veigo Gutmann** ütles, et endistel vallavalitsuse liikmetel taastati volikogu liikme staatus. „Uued vallavalitsuse liikmed alustasid tööd 17. veebruarist 2012,“ lisas vallavanem.

Abivallavanemana asus majanduse ja kommunikatsiooni alal tööle **Mart Vörklaev** ning vallavalitsuse liikmena hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalalal alustas **Heli Gescheimer**.

Abivallavanema Mart Vörklaeva kureerida on liikluskorraldus, ühistransport,

vallaasutuste infotehnoloogiline teenindamine ja munitsipaalomandi haldamine. Mart Vörklaev asus Rae Vallavalitsusesse tööle maakorraldajana 2007. aasta aprillikuus. Vörklaev on omandanud Eesti Maaülikoolis bakalaureuse kraadi geodeesia erialal, ta õpib Tartu Ülikoolis õigusteadust.

Vallavalitsuse liikmena ametisse asunud Heli Gescheimer vastutab hariduse-, kultuuri- ja spordivaldkonna arengu eest ning juhib sotsiaalvaldkonda. Heli Gescheimer on tegelenud hariduse- ja kultuuriküsimustega Rae Vallavalitsuses alates 2003. aastast. Gescheimer on omandanud kõrgema hariduse Tartu Ülikoolis kehakultuuri ja spordi erialal.

Uute vallavalitsuse liikmete kontaktid on mart.vorklaev@rae.ee, telefon 6056789, mobiiltelefon 5132166 ja heli.gescheimer@rae.ee, telefon 6056753 ja mobiiltelefon 5100640.

Vallavalitsus kutsub beebid taaskord nimelise hõbelusika järgi

17. märtsil toimub Peetri lasteaed - põhikooli aulas algusega kell 11.00 vastuvõtt kõige pisematele valla kodanikele ja nende vanematele.

Sel korral on oodatud vastuvõtule Rae vallas sünnijärgselt registreeritud lapsed, kelle sünniaeg jääb vahemikku 22.12.2010 - 17.02.2011.

Vallavalitsus saadab kõigile kutsed koju.

Rae Vallavalitsuse info detailplaneeringute kohta

* Algatatud on Vaskjala küla Laiakivi kinnistu ja lähiala detailplaneering Rae Vallavalitsuse 21. veebruari 2012 korraldusega nr. 188.

Planeeritav ala asub Vaskjala külas Vaskjala veehoidla läheduses, Pirita jõe paremal kaldal Sillapiiga ja Kurepesa tee ristmikust lõuna pool. Juurdepääs krundile toimub läbi Kurepesa tee 7 kinnistu. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,8 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta kinnistu sihtotstarve elamumaaks, määrata ehitus- ja hoonestustingimused, lahendada juurdepääsud ja tehovõrkudega varustamine ning haljastus. Detailplaneeringu eesmärk on vastav valla kehtivale üldplaneeringule.

* Lehmja küla Vaikepi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu eskiisi tutvustus.

Detailplaneering on algatatud Rae Vallavolikogu 20. detsembri 2011 otsusega nr. 284. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta valla üldplaneeringut seoses kinnistute sihtotstarbe muutmisega ärimaaks ning äri- ja tootmiskaaks, määrata sellest tulenev ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus, juurdepääsude ja tehovõrkudega varustamine ning haljastus.

Planeeritav kinnistu asub Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee ja Järveküla-Jüri tee vahel. Juurdepääs alale toimub Järveküla-Jüri teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,9 ha. Detailplaneering on kehtivat üldplaneeringut muutev, kuid kooskõlas menetletava üldplaneeringuga. Planeeringu eskiisi tutvustus toimub 22.03.2012 kell 16.00 Jüri alevikus Aruküla tee 9 Rae vallamaja istungite saalis.

* Kopli küla Lagedi lasteaia maa-ala ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek 23.03.-05.04.2012 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9

Detailplaneering on vastu võetud Rae Vallavalitsuse 7. veebruari 2012 korraldusega nr. 131. Planeeritav ala asub Kopli külas Riigi-maantee T-11300 Lagedi-Aruküla-Peningi maantee ääres Kooli tn. 23, Kaare tn. 39, Kaare tn. 41, Kaare tn. 43 ja Kaare tn. 45 kinnistutel. Juurdepääs kinnistule toimub mööda Päikese ja Kaare tänavaid. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta 10. detsembri 2002 Rae Vallavolikogu otsusega nr. 17 kehtestatud Kingu, Linnu tee 7 ja Kristjani pereelamute grupi detailplaneeringut Kooli tn. 23, Kaare tn. 39, Kaare tn. 41, Kaare tn. 43 ja Kaare tn. 45 kruntide osas, moodustada üks ühiskondlike ehitiste maa lasteaia ja üks üldmaa lastemänguväljaku rajamise eesmärgiga, määrata ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus ning varustada krundid juurdepääsude ja tehovõrkudega. Vastuväited ja ettepanekud detailplaneeringule esitada hiljemalt 05.04.2012.

* Vaskjala küla Tõnikse kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek 23.03.-05.04.2012 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9

Detailplaneering on vastu võetud Rae Vallavalitsuse 7. veebruari 2012 korraldusega nr. 130. Planeeritav ala asub Assaku-Jüri tee ääres, Rae Vallavolikogu 14. septembri 2004 otsusega nr. 287 kehtestatud Karla küla Suur-Tõnikse ning Vaskjala küla Kurve pereelamute kvartali detailplaneeringu alal. Olemasolev juurdepääs on Assaku-Jüri teelt ja perspektiivne juurdepääs on kehtestatud detailplaneeringuga ette nähtud Kurve teelt. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta kehtestatud detailplaneeringut maasihtotstarbe osas, määrata kinnistu maakasutuse sihtotstarbeks ärimaa, puhke-, toilitustus- ja majutusasutuse rajamiseks, seada ehitusõigus ning hoonestustingimused, lahendada tehovõrkudega varustamine, juurdepääs ja haljastus. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas koostatava Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringuga, kus maakasutuse juhtotstarve on Assaku-Jüri tee ääres ärimaa. Üldplaneeringus on välja toodud Jüri aleviku tugevaks jooneks mitmekülgselt ja arenevat ettevõtlust ning seega toetab puhke-, toilitustus- ja majutusasutuse rajamist.

Planeeritava maa-ala suurus on ligikaudu 0,4 ha. Vastuväited ja ettepanekud detailplaneeringule esitada hiljemalt 05.04.2012.

* Veneküla küla Mustika kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek 19.03.-15.04.2012 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9

Detailplaneering on vastu võetud Rae Vallavalitsuse 21. veebruari 2012 korraldusega nr. 187. Planeeritav ala asub Veneküla külas Pirita jõe vasakul kaldal, Tallinna ringtee lähedal, Veneküla tee ääres. Juurdepääs kinnistule toimub läbi Tallinna linna Veneküla tee kaudu. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta Rae valla üldplaneeringut seoses kinnistute maatulundusmaa sihtotstarbe muutmisega kaheks elamumaa krundiks ja üheks sotsiaalmaa krundiks, määrata sellest tulenev ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus, juurdepääsude ja tehovõrkudega varustamine ning haljastus. Vastuväited ja ettepanekud detailplaneeringule esitada hiljemalt 15.04.2012.

* Soodevahe ja Veneküla küla Tallinna vangla piirkonna ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek 19.03.-15.04.2012 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9

Detailplaneering on vastu võetud Rae Vallavalitsuse 28. veebruari 2012 korraldusega. Planeeritav maa-ala asub Betooni tänava, Suur-Sõjamäe tee ja Tallinna ringtee vahelisel alal. Ala külgneb raudteega. Juurdepääs alale toimub läbi Betooni tänava. Läbi Rae valla tänasel päeval ühendus puudub. Detailplaneeringuga tuleb tagada juurdepääs planeeringualalt Suur-Sõjamäe teele. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta valla üldplaneeringut ja osaliselt kehtivat Soodevahe tööstuspargi detailplaneeringut seoses kinnistute sihtotstarbe muutmisega riigikaitsemaaks ning äri- ja tootmiskaaks, määrata sellest tulenev ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus, juurdepääsude ja tehovõrkudega varustamine ning haljastus. Detailplaneering on valla kehtivat üldplaneeringut muutev. Planeeringuala suurus on ligikaudu 50ha. Vastuväited ja ettepanekud detailplaneeringule esitada hiljemalt 15.04.2012.

* Jüri aleviku Sookase tee kinnistute piirkonna ja lähiala detailplaneeringu kehtestamine

Detailplaneering on kehtestatud Rae Vallavolikogu 21. veebruari 2012 otsusega nr. 300. Planeeritav ala asub Jüri alevikus Vaskjala küla piiril Jüri-Aruküla tee ääres. Juurdepääs alale toimub Jüri-Aruküla teelt. Detailplaneeringu eesmärk on muuta kehtivat Karba kinnistu maatüki I detailplaneeringut, millega on alale ette nähtud elamupiirkond, muuta krundistruktuuri moodustades üks äri- ja tootmismaa sihtotstarbega krunt, määrata sellest tulenev ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus ja juurdepääs Vaskjala ujumiskohta, tehnovõrkudega varustamine, haljastus ja pargiala. Karba kinnistu maatüki I detailplaneering on ellu viidud vaid kruntideks jagamise osas. Detailplaneeringuga moodustatakse üks tootmis- ja ärimaakrunt ning kolm transpordimaa sihtotstarbelist krunti. Detailplaneering muudab menetluses olevat Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringut ja valla kehtivat üldplaneeringut.

* Peetri aleviku Peetri kooli ja lasteaia maa-ala ja lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine 19. aprillil kell 16.00 Rae Vallavalitsuse istungite saalis Jüris, Aruküla tee 9

Detailplaneering on algatatud Rae Vallavalitsuse 20. detsembri 2011 korraldusega nr. 1147. Planeeritav ala asub Peetri aleviku keskuses, Pargi tee 4 ja Pargi tee 6 kinnistutel. Juurdepääs planeeritavale alale on Mõigu, Pargi ja Küti teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 4 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta olemasolevat 24. jaanuaril 2006 Rae Vallavalitsuse korraldusega nr. 115 kehtestatud Peetri küla kooli ja lasteaia maa-ala detailplaneeringut, liita Pargi tee 6 ja Pargi tee 4 kinnistud, moodustada üks teadus, haridus- ja lasteasutuse maa sihtotstarbeline krunt, määrata ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada liikluskorraldus ning varustada krunt juurdepääsude ja tehnovõrkudega.

Täiendavalt on detailplaneeringutega seotud materjalid saadaval <http://gis.rae.ee/>.

Rae vald vajab kaasaegset vee- ja energeetikaettevõtet

Rae vallavanemana olen pidanud tegema raske otsuse - vahetada välja valla ettevõtte Elveso AS nõukogu esimees Tarmo Klaar ja suures osas kogu ettevõtte nõukogu ning koostöös uue nõukoguga viima sisse muudatuse ka ettevõtte juhatuses. Mõõnan, et valla oma vee-, kanalisatsioon- ja energeetikaettevõtte nägu saab ainult nii muutuda kliendisõbralikuks ning juhtimine kaasaegseks.

Elveso AS on 100% valla omanduses ettevõtte, kus töötab 35 inimest. Ettevõtte osutab elektrivõrguteenust ja müüb elektrienergiat, tegeleb vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamisega ja sadeveega ning soojusenergia tootmise, jaotamise ja müügiiga.

Ettevõtte juhtimine seisneb eesmärkide saavutamiseks vajaliku struktuuri ja süsteemi loomises ning selleks tarvilike põhimõtete ja protseduuride väljatöötamises ning arendamises. Valla kui ettevõtte omaniku huvi on tagada ennekõike kõikidele klientidele kvaliteetne teenus.

Kaebused Elveso AS aadressil on teinud ettevõtte omaniku murelikuks juba aastaid tagasi. Elanikele vee-, soojuse- ja elektrienergia teenuseid pakkuv ettevõtte ei saa omale lubada eksimusi, mis seavad ohtu vallaelanike varad ja heaolu.

Paraku pean vallajuhina nentima, et Elveso AS on jätanud lahendamata klientide mitmed väga teravad probleemid või näidanud haldus-suutmatust omaniku huvide eest seismisel.

Veeuputused

Kui ma 2010. aastal alustasin tööd valla-

vanemana, ootas Rae valda ees tõsine kriitika üleujutatud alade pärast Peetri alevikus (toona külas) ja Kopli külas. Üleujutuse teke oli küll arendajate tegemata töö sadeveetrasside väljaehitamisel, kuid vallavalitsuse kohustus oli oma elanikke aidata ning seda tehtigi võimaluste piires. Õnneks saime probleemi 2011. aastaks kahandada sellisele tasemele, et uputused kahes kohas olid viidud vähese reageerimisaja ja ressursidega miinimumini. Kuid tööd selles valdkonnas jagub nii tänaseks päevaks kui lähitulevikuks.

Vallavanemana olen seadnud eesmärgiks, et Rae valla kuvandit ei iseloomusta kevadvee uputused. Kuigi ehitusbuumi ajal on nii mõnedki elamud või suisa elamupiirkonnad ehitatud nii, et sadevete või kanalisatsiooni ärajooks on puudulik, tuleb selliste probleemidega tegeleda ja ühegi elaniku muresse ei saa suhtuda stiilis, et kus oli ta siis, kui maja ehitas või ostis.

Trasside rajamisel passiivne hoiak

Soojus-, ühisveevärgi- ja kanalisatsioonivõrkude laiendamiseks on saanud Elveso toetust Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondist. Sisuliselt tähendab see seda, et väikese kaasfinantseeringu abil sai vald võimaluse rajada koostöös ehitusfirmadega uued ühisveevärgitrassid, puurveepumplad ja joogiveerajatised teenindamiseks mitmeid uusi elurajoone meie vallas.

Selline lisaraha oli Rae valla jaoks suur õnn, sest saime hakata lahendama paljude elanike vee- ja kanalisatsioonimuresid. Paraku tõi projektide elluviimine lubamatult palju probleeme. Ehitusprotsess venis, see oli juhitamatu, ei järgitud mitmeid õigusakte, lubamatult kaua kestis meie elukeskkonna häirimine, töös esines mitmeid puudusi.

Kurb on tõdeda, et kogu selle probleemistiku rägastikus võttis nõukogu passiivse hoiaku. Oleks piisanud juba sellest, kui Elveso tööde tellijana oleks nõudnud projektijuhilt ja omanikujärelevalt oma lepinguliste ülesannete korrektset täitmist.

Elanike kannatused

Kahjuks olen kuulnud elanikelt mitmeid kordi, et nende muredega ei tegeleta. Meie elanikud ja AS Elveso kliendid on lubamatult palju pidanud pöörduma vallavalitsuse poole probleemidega, mis on olnud seotud AS Elveso ehitustegevuse, teenuste, klienditeeninduse, hinnakujunduse või vee kvaliteediga. Esinenud on juhtumeid, kus elanike õueala on peale Elveso poolt tellitud või korraldatud trasside kaevamist nii vesine, et seda ei saa kasutada. Elveso AS omaniku esindajana ei saa ma aktsepteerida seda, et töö kvaliteet on halb. Veelgi enam ei saa heaks kiita lahenduskäiku, kus pinnase parandustööde asemel üritati katselaborite abil tõestada, et õues kobrutav vesi on sadevesi, mitte trassivesi kust inimene saab joogivee. Mitu kuud kestnud tõestamise asemel oleks Elveso pidanud likvideerima õuealalt pinnavee, et elanik saaks oma maad kasutada.

Üheltski ettevõttelt, veel enam avaliku sektori ettevõttelt, ei oota keegi meist ükskõikset suhtumist. Kuid suhtumisest kõik algabki. Me võime mistahes eesmärgi püstitada, aga kui keegi hakkab vähikombel liikuma, siis asjast head nahka ei tule. Olen veendunud, et ettevõtte juhtimine ei saa toimuda laua taga, kus istuvad luik, vähk ja haug. Erimeelsusi võib olla ja peabki olema, sest vaidluses selgub tihti tõde, aga meeskond peab tahtma edasi minna ühes suunas.

Elveso juhtimises on taunimisväärne see, kui nõukogu ja juhtkond vastanduvad oma-

niku huvidele. Omaniku ehk valla huviks on pakkuda kvaliteetset teenust kõikidele klientidele sõltumata sellest, millises piirkonnas elatakse. Elveso on tegeleenud probleemidega valikuliselt. Põhjus, et kõigi probleemidega tegelemiseks pole ressursi, on eksitav, sest ressursse saab planeerida, kui ettevõtte on kaardistatud teenuse tarbijate mured ja probleemid ning nende lahendamiseks on koostatud tegevuskava. See, et vee- ja energeetikaettevõtte on jätnud probleemid ning neist lähtuvalt tegevuseesmärgid kaardistamata, pärsib süsteemset tegevust.

Hinnapoliitika segane

Elaniku jaoks on kõige olulisem hind, mida peab joogivee, kanalisatsiooni, soojuse või elektri eest maksma. Leian, et Elveso taotlused Konkurentsiametile hinnamuutuste tegemiseks peavad olema korrektsed ja igati

põhjendatud. Selles osas on Elveso sundinud Konkurentsiametit tegema järelepärimisi kuldade olemasolu põhjenduste kohta. Ka mind huvitab veetarbijana see, kas näiteks vee hinnatõus sisaldab investeringuid trassidesse või digiarhiivi hooldust ja PR teenuse kulu. Vee- ja energeetikaettevõtte ei saa jätta põhjendamata, miks ühte või teist teenust on vaja.

Vallavanemana ei saa ma olla nõus ka sellega, kui ettevõtte nõukogu, kes on ellu kutsutud esindama omaniku huve, ei pea Konkurentsiameti täpsustavaid küsimusi arutluse vääriliseks. Pean tõdema taaskord, et kõik algab suhtumisest.

Muutustele vastu

Kui võtsin möödunud kevadel nõukogu liikmetega üles teema kaasata juhatusse täiendav liige, polnud nõukogul tahet või motivatsiooni muutuste läbiviimiseks. Ku-

na ka ettevõtte juhtimises ei tulnud pärast seda ligi poole aasta jooksul muutusi, siis möödunud aasta novembris sai nõukogu ülesande arutada juhatuse väljavahetamist. Paraku ükski nõukogu koosoleku protokoll ajavahemikul november 2011 - veebruar 2012 ei näidanud, et nõukogu oleks ülesannet lahendanud. Selle asemel alustati võimupöörde katset.

Nüüd on Elvesot ees ootamas suured uuendused, mis teevad ettevõtetest kaasaegse ja inimsõbraliku näoga organisatsiooni, kus ei tegeleta esimese prioriteedina müügiga, et teenida kasumit, vaid lahendatakse elanike probleeme. Ainult seeläbi saame tulevikus rääkida tugevast ja elujõulisest ettevõttest.

VEIGO GUTMANN
vallavanem

Elveso juhtkonna vahetuse tagamaadest

Vallavanem kirjutab oma artiklis vallale kuuluva AS ELVESO probleemidest ja vallavalitsuse ootustest, et panna ettevõtte vallaelanike jaoks paremini toimima. Arutelu, kuidas seda saavutada, on käinud enam kui aasta. Viimasel kolmel neljal kuul olen sellesse kaasatud ka mina volikogu esimehena.

Üldistatuna oleme me kõik ELVESO omanikud ning omanikuõigusi teostab volikogu poolt moodustatud vallavalitsus ettevõtte nõukogu kaudu. Vallavalitsus oli nimetanud 5-liikmelise ELVESO nõukogu omanike huve esindama ning tagama, et vald, vallaelanikud ja kliendid saaksid parima teeninduse.

Viimased aastad on olnud nii vallale kui ka ELVESOle pingelised. Euroopa abirahade kasutamine trasside ehitamiseks lisa töömahtu, millele ettevõtte juhtkond ilmselgelt alla jäi. Nii tehtavate ehitustööde kvaliteet, elanike teenindamine ja nende probleemid ning klientide juurdeleidmine jäid tagaplaanile. Vallaelanike vajaduste asemel seadis ELVESO esiplaanile oma majanduslikud huvid. See oli signaaliks, et edaspidi tuleb sellest tohutu surve valla eelarvele, kuna tuleb kinni maksta ELVESO poolt õigel ajal tegemata tööd. Rääkimata sellest, et ELVESO kohuseks on neid probleeme lahendada ja lahendusvariante vallavalitsusele välja pakkuda.

See oleks pidanud ELVESO nõukogu tegutsema panema, kuid nõukogu piirdus vaid juhatuse ärakuulamisega ja nõustus kuulduga, seda näitavad ilmekalt nõukogu koosolekute protokollid.

Vallavalitsuse soov suurendada nõukogu võimekust, nimetades ELVESO nõukogusse valla suurte ettevõtete esindajad, sai pigem tõrjuva suhtumisega. Samamoodi sumbusid otsustamatusega või otsustamisega venitamise abil nõukogus ka teised vallavalitsuse ideed: muutused ELVESO juhtimises ja töökorralduses, klienditöö parandamine, teavitustegevus, rikete ja kaebuste operatiivne lahendamine ja palju muudki.

Vallavalitsus taotles muutusi, ettevõtte nõukogu ignoreeris neid taotlusi ja asus juhatuse eeskõnelejaks vallavalitsuse ees. Pinged kasvasid, väljusid probleemi raamidest ning segunesid isiklike pingete ja huvidega. ELVESO nõukogu liikmed Tarmo Klaar, Einar Kink ja Raivo Kruuk vastandusid vallavalitsusele ja vallavanemale.

Vallavalitsusel oli valida, kas anda survele järele ja lasta neil kolmel jätkata oma mugavusametit ELVESO nõukogus või jääda endale kindlaks. Tavaolukorras oleks olnud lihtne – vallavalitsus oleks välja vahetanud omaniku huve eiravad nõukogu liikmed ja kavandatu oleks ellu viidud.

Paraku olid kõik kolm vastutööle asunud nõukogu liiget ka vallavolikogu liikmed ning asusid volikogus koos keskerakondliku opositsiooniga taotlema vallavõimu vahetamist. Kolm poolt vahetanud koalitsiooniliiget oli piisav, et muuta jõudude vahetada volikogus. Neil kõigil oli tõsine rollide konflikt, kuid antud juhul see neid ei häirinud, vaid nad kasutasid seda oma huvides.

Vallavalitsus jäi endale kindlaks ning kasutas ikkagi oma õigust vahetada välja nõukogu liikmeid. Nüüd, arvestades õppetundi, nimetas vallavalitsus nõukogusse inimesed, kes ei ole volikogu liikmed.

Selle järel oli võimukriis möödapääs-

matu. Opositsioon sai volikogus hetkeks hääleteenamuse. Probleemiks aga oli, et vallavanema umbusaldamise järel taastuvad vallavanema ja abivallavanemate volikogu liikme volitused ning jõudude vahetada volikogus muutub jälle vastupidiseks.

Võimu vahetamiseks vajati IRL tuge. IRL andis teada, et peab oluliseks valla stabiilset arengut ja koalitsiooni jätkumist ning toetab koalitsioonipartnerit koalitsiooni jätkamise lahenduste osas. IRL ei hakanud situatsiooni oma positsioonide suurendamiseks ära kasutama.

Seejärel astusid vallavalitsuse liikmed Meelis Kasemaa ja Aivo Hommik tagasi ja valla valimiskomisjon taastas nende volitused volikogu liikmetena. Sellest teavitati volikogu esimeest, mille tõttu kutsusin kokku volikogu istungi 16. veebruaril uute vallavalitsuse liikmete nimetamiseks. Jõudude vahetada volikogus muutus jälle.

Selline asjade käik ärritas suurenenud opositsiooni sedavõrd, et käivitati ulatuslik kaebuste esitamise laviin komisjonidesse ja kohtutesse ning esitati umbusaldusavaldus volikogu esimehe suhtes, süüdistades teda hoopiski valla valimiskomisjoni tegevuses. Valla valimiskomisjon aga töötab volikogust sõltumatult. Umbusaldus muutunud volikogu koosseisu tõttu läbi ei läinud.

Kriis ei ole veel möödunud, tööd jagub paljudele institutsioonidele seniste ja uute kaebuste lahendamiseks. On aga selge, et võimukriisi ajendiks ei olnud valla arengu huvide eest seismine, vaid ühendavaks motiiviks on viha ja vimm nõudliku vallavanema vastu.

AGU LAIUS
Rae Vallavolikogu esimees

Toimetus palus kommenteerida olukorda Elveso AS endisel nõukogu esimehel Tarmo Klaaril

Miks seisite vastu muutustele Elveso AS juhtimises? Faktide põhjal tehti juhatuse tasemel mitmeid vigu ja töötati vastu vallavalitsuse kui omaniku seatud eesmärkidele.

Elveso AS endine nõukogu esimees Tarmo Klaar

Alustame sellest, et AS Elveso nõukogusse kuulus enne 21. veebruari 2012 kuus liiget: Priit Põldmäe, Aleksander Torjus ja Indrek Varik IRL-i nimekirjast ning Einar Kink, Raivo Kruuk ja Tarmo Klaar Reformierakonna nimekirjast. Mi-

na ei ole kunagi seisnud vastu muutustele AS Elveso juhtimises. Seda tõestavad ka minu nõukogu esimeheks oleku ajal toimunud nõukogu koosolekute protokollid, kus ükski nõukogu liige ei ole kunagi jäänud eriarvamusele probleemide lahendusvariantide arutelul või vastu hääletanud. AS Elveso nõukogu ei pidanud õigeks kiirustades juhataja välja vahetamist, kuna on pooleli mitmed suured Euroopa Liidu toetusel teostatavad veevarustuse-, kanalisatsiooni- ja kaugküttesprojektid. Kõik nõukogu liikmed nõustusid, et juhatust on pikemas perspektiivis vaja tugevdada kaasaegse

erialase hariduse ja Euroopa Liidu projektide teostamise kogemusega juhatuse liikmega, kellest võiks saada edaspidi uus juhataja. 9. veebruaril 2012, viimasel minu poolt juhatajad koosolekul, palus IRL-i poolne nõukogu liikmete grupp lisaega, et enda keskel läbi arutada ja siis koos Reformierakonna esindajatega järgmisel nõukogu istungil kinnitada juhatuse liikmele esitatavad nõuded ja välja kuulutada AS Elveso juhatuse liikme avalik konkurss. 21. veebruaril 2012 vastati vallavalitsuse korraldusega Einar Kink, Raivo Kruuk ja Tarmo Klaar AS Elveso nõukogu liikme kohustustest.

Üleriigilisest õpetajate streigist

KERSTI KALDMÄE

Jüri Gümnaasiumi ametiühingu usaldusisik

Mis on viinud õpetajad nii kaugele, et nad on otsustanud streikida? Kõigepealt tahan rõhutada seda, et see streik on suunatud Eesti Vabariigi valitsuse, mitte kohaliku omavalitsuse vastu. Esiteks meie valitsuse poliitika. Viimasel ajal on ajakirjanduses palju juttu olnud meie valitsuse üleolevast suhtumisest eestimaalastesse. Raske ei ole ainult õpetajatel, vaid enamikul selle riigi elanikest ja meie otsustav samm on juhtida valitsuse tähelepanu riigis toimuvale. Meie protest on suunatud eelkõige haridusministri Jaak Aaviksoo tegevusele või õigemini tegevusetusele. Enne valimisi lubasid kõik parteid head haridust ja õpetajate palgatõusu, mis peale valimisi kohe unustati. Siinkohas tooksin ära praegused õpetajate töötasud: noorempedagoog 608.18, pedagoog 644.04, vanempedagoog 736.07, pedagoog-metoodik 888.88 eurot (samad alampalgamäärad kehtivad ka praegu Rae vallas). Siit saab lihtsa arvutuse tulemusena teada, et tavaline õpetaja, kes töötab ainult normkoormusega, saab palgapäeval kätte 539.03 eurot, mis ei ole rahuldav palk õpetajatöö eest.

Õpetajate nõudmised töötasu osas on järgmised: noorempedagoog 729.82, pedagoog 772.85, vanempedagoog 883.28 ja pedagoog-metoodik 1066.66 eurot, see oleks 20%line palgatõus.

Töötasu ei ole ainus probleem õpetajate töös. Teine nõudmine hõlmab õpetajate tööaega. Siinkohal selgitus: õpetajate üld-

tööaeg on 35 tundi nädalas, sellest vastavalt seadusele on normkoormuseks 18 – 24 akadeemilist tundi klassi ees ja ülejäänud aeg on ettenähtud tundide ettevalmistamiseks, tööde koostamiseks ja kontrollimisele ning kõigele muule, mida töökohustused ette näevad.

Üldtööaega peab ära mahtuma ka klassijuhatajatöö. Kuus tundi on väga suur vahemik, mille eest võib maksta sama palka. (Rae vallas on normkoormuseks 21 või 22 tundi nädalas). Masuga seoses suurendasid paljud omavalitsused kõigepealt õpetajate normkoormust, mis reaalselt tähendas õpetajatele palga vähenemist (siia alla ei kuulu Rae vald). Klassijuhataja töö eest on ettenähtud lisatasu 10% normkoormuse palgast, ka selles punktis on toimunud erinevad vallad erinevalt. Meie vallas on põhikooli klassijuhatajate eest 15% ja gümnaasiumi klassijuhatajate eest 10% normkoormuse palgast. Viimaste aastate jooksul on tehtud kaks õpetajate töötasu uuringut, mis mõlemad näitasid, et õpetajad ei saa oma tööd tehtud üldtöötajate sees.

Keskmiselt kulub ühel õpetajal normkoormusega töötades nädalas tööks 50 tundi, makstakse aga 35 tunni eest. Siit ka teine nõudmine, et Vabariigi Valitsus kehtestaks alates 1. septembrist 2012 normkoormuseks pedagoogidele 18 õppetundi, liitklassides 16 õppetundi nädalas ning klassijuhatajate töötasu vähemalt 25% õpetajate atesteerimisel kinnitatud töötasu alammäärast.

Palju on juttu olnud normkoormusest ja normkoormuse palgast. Normkoormus tähendab tegelikult töötamist koormusega 1,0. Paljud õpetajad - selleks et saada suuremat palka - töötavad suurema koormusega. Nagu kõigile teistele töötajatele, on ka õpetajatele lubatud teha nädalas 8 ületundi. Alles hiljuti oli ajakirjanduses juttu õpetajate keskmisest

palgast valdade kaupa ja seal olid paljude valdade õpetajate keskmised palgad suuremad kui valitsuse poolt määratud miinimum, aga keegi ei lisanud juurde, milline on selles vallas õpetajate keskmine koormus. Väga paljudes koolides töötavad õpetajad suurema koormusega kui 1,0, siit ka statistika tulemus – kõrged pedagoogide palgad.

Palju on juttu ka lasteaiaõpetajate palgast. Nende olukord on palju hullem kooliõpetajatest, sest neile pole valitsus alampalgasid määranud. Nii võib iga omavalitsus maksta lasteaiaõpetajatele nagu heaks arvab. Mõned vallad on võrdsustanud lasteaiaõpetajate palgad kooliõpetajate palkadega, kuid on palju ka selliseid valdu, kes maksavad ainult miinimumpalka. Meie vallas on lasteaiaõpetajad võrdsustatud õpetajatega. Masu ajal said kannatada kõige rohkem just lasteaiaõpetajate palgad. Nende palkasid alandati päris mitmel pool.

Lasteaiaõpetajatel ei ole ka samasugust puhkust nagu kooli õpetajatel, siit on tulenenud ka lasteaednike nõudmised: 1) kehtestada koolieelsete lasteasutuste õpetajatele atesteerimisel omistatavate ametijärkude kaupa üleriigilised töötasu alammäärad võrdselt põhikooli- ja gümnaasiumiõpetajate alammääradega; 2) võrdsustada koolieelsete lasteasutuste õpetajate puhkus teiste õpetajate puhkusega (56 kalendripäeva).

Lisaks koolidele ja lasteaedadele on omad nõudmised ka huvikoolidel, sest ka nende sissetulekud on omavalitsuste otsustada, aga nõuded õpetajatele on määratud seadustega.

Need on põhilised probleemid, millega Eesti õpetajad on silmitsi. Me loodame, et valitsus hakkab lõpuks kuulama ka rahvast. Me loodame luua dialoogi riigiesindajatega ja sellega ka jääb meile lootus parematest aegadest.

Rae vallas toetavad õpetajate streiki Lagedi ja Vaida põhikoolid, Jüri Gümnaasium ja Peetri lasteaed-põhikool. Jüris ja Vaidas asuvad lasteaedad streigis ei osale.

Sotsiaalminister teeks Rae vallast näidisvalla

Sotsiaalminister Hanno Pevkur ütles kohtumisel Rae vallavanema Veigo Gutmanni ja vallavalitsuse töötajatega, et Rae vallast võiks teha näidisvalla, kuhu kõik teised saavad õppima tulla.

Põhjusi on selleks mitmeid. Näiteks on enam kui 13 000 elanikuga vallas alla 300 töötut ja vaid 8 toimetulekutoetust saavat pere. Samal ajal kui kogu Eestis on registreeritud töötus üle 11%, on töötuse protsent Rae vallas ca 2,1.

Sotsiaallosakonna juhataja **Ülle Parmas** nentis, et selle taga on tegelemine abivajajatega: "Aitame otsida töökohti, et inimesed saaksid jõukohase rakenduse ja saaksid iseendaga toime tulla."

Erinevaid sotsiaaltoetusi on Rae vallas 12, lisaks 6 peretoetust ning tasuta koolilõunad ja ühistransport kõikidele valla õpilastele.

Ülevaade valla elust avaldas ministrile muljet, kuid siiski ei jäänud tulemata peatükk „Rae valla mured.“ Tulevikus on vajalik renoveerida Jüri perearstikeskus ja ehitada Peetrise tervisekeskus, kus ka perearstid saavad ruumid elanike teenindamiseks. Ministri sõnul võib Rae vald loota riigi abile Peetrise perearstikeskuse ehitamisel ja Jüri tervisekeskuse renoveerimisel. Tulevikus on kavas taotleda Euroopa Liidu abiprogrammidest raha tervisekeskuste jaoks.

Peale ühist arutelu oli kohtumise järg-

Sotsiaalminister Hanno Pevkur Rae vallavalitsuses.

miseks etapiks Rae Hooldekodu ja Jüri Gümnaasium.

Sotsiaalminister soovis, et Rae vallas lähets elu tulevikus sama hästi ja ta tundis head meelt, et Eestis on olemas vähemalt üks vald, kuhu ei ole vaja tihti külla tulla.

Elektriauto kiirlaadimispunkt tuleb Jürisse

Rae vallas tegutsev ettevõtte ABB rajab aasta lõpuks Eestisse elektriautode kiirlaadimisvõrgustiku. Rae vallas hakkab asuma kiirlaadimiskoht Jüris, Alexela tankla juures.

Eesti on esimene riik maailmas, mis katab terve riigi ühtlase kiirlaadimispunktide võrgustikuga. „Loodav võrgustik annab elektriautode omanikele kindlustunde elektriauto kasutamiseks ka pikematel distantidel ning võimaldab laadida autot kiirelt ja turvaliselt üle Eesti,“ ütles KredExi eluaseme ja energiatõhususe divisjoni juht **Mirja Adler**.

Kiirlaadimispunktidest paikneb 100 linnades ja 60 maanteede ääres. Suurematest

Elektriauto Assaku tee avamisel 2011. aastal.

linnadest tuleb Tallinnasse 27, Tartusse 10, Pärnusse 4 ja Narvasse 2 kiirlaadimispunkti.

Elektriautode kiirlaadimispunktid paigaldatakse kõrge liiklustihedusega maanteedel ja kõikidesse enam kui 5000 elanikuga asuladesse. Kiirlaadimispunktide omavaheline distant maanteedel on hinnanguliselt u 40-60 km.

Selgus Rae valla kabeäss

Vaia Põhikoolis toimus teist aastat järjest suur turniir „Kabeäss“, kus võistluslaua taha istusid Rae valla koolide 1. -9. klassi õpilased. Võisteldi kolmes vanusekategorias. Võistluste peakohtunik **Aivo Hommik** ütles, et võitlused kulgesid väga edukalt. Kokku osales 82 kabehuvilist kõikidest valla koolidest. Võitjaid autasustati diplomi ja meenega. Järgmised kabeässad selgitatakse välja 2013. aasta veebruaris ja taaskord Vaia Põhikoolis.

DEISI VIIMNE
korraldaja

Parimate järjestus kolmes vanusekategorias:

1. - 3. klass – 1. koht Dimitri Berestov (Vaia Põhikool)

2. koht Rasmus Harak (Jüri Gümnaasium)

3. koht Kaur Teras (Vaia Põhikool)

4. - 6. klass – 1. koht Kevin Kenk (Lagedi Põhikool)

2. koht Tarmo Kasak (Lagedi Põhikool)

3. koht Harry Lomp (Lagedi Põhikool)

7. - 9. klass – 1. koht Kristen Sekk (Lagedi Põhikool)

2. koht Taavi Teearu (Vaia Põhikool)

3. koht Kevin Haaboja (Lagedi Põhikool)

Mõttetegevus. Vasakul 7.-9. klasside arvestuses II koha saavutanud Taavi Teearu Vaia Põhikoolist.

Tulge koos meiega avastama Austriat ja Baierimaad

MTÜ Vabaajakeskus Vanad ja Noored on kolme aasta jooksul korraldanud õppereise erinevatel teemadel ja erinevatesse sihtkohtadesse.

5. - 13. maini kutsume kõiki reisihimulisi toredaid inimesi ühinema meiega kultuurilisel õppereisil, mis sel korral hõlmab eelkõige romantilisi losse ja kloostrid nii imeilusas Austrias kui Baierimaal.

Täpsemat infot saab meie blogist

<http://www.alustamealgusest123.blogspot.com/>

Või küsi telefonitsi

5029006 või kirjuta

e-kiri:

vanadjanooored@gmail.com

MARIANNE ROSENFELD

MTÜ Vabaajakeskus Vanad ja Noored eestvedaja

11. aprillil kell 18.00
Rae Kultuurikeskuses

MAITSE- JA RAVIMTAIMEDE KASVATAMINE JA KASUTAMINE

Koolituse teemad:

- milliseid üheaastaseid maitsetaimi peaks oma aeda külvama
- soovitusi mitmeaastaste maitsetaimede kasvatamiseks
- maitse- ja ravimtaimede korjamine, kuivatamine ja säilitamine
- maitsetaimede kasutamine köögis ja haiguste puhul

Koolitaja on fütoterapeut **TIIU VÄINSAAR**, kes on Trummi ravimtaimekasvatustalu perenaine.
Koolituse hind 2 eurot.

Koolitusele registreerimine telefonil 6056759 või e-posti aadressil kultuur@rae.ee

25. märtsil kell 11.00
RAE KULTUURIKESKUSES

RAE VALLA ETTEVÕTLIKKUSE PÄEV – LAAT

Kauplemine toimub kell 11.00-14.00

Sellele päevale on oodatud Rae valla MTÜ-d, külad ja väikeettevõtjad, kes soovivad enda tegevust tutvustada ja oma tooteid/teenuseid müüa.

Oodatud on kõik huvilised, kes soovivad infot Rae valla väikeettevõtjate, MTÜ-de ja külaseltside tegevuse kohta ja soovivad erinevaid tooteid osta ja lihtsalt ühest toredast sündmusest osa saada.

Kell 14.00 ootame MTÜ-de eestvedajaid arutlema teemal, kas Rae vallas on mittetulundussektoris koostöö vajalik ja võimalik.

Korraldajad: MTÜ Alustame Algusest ja Rae Kultuurikeskus

Ettevõtlikkuse päeva korraldamist toetab projekti „Rae valla kolmas sektor koostööle” meeskond, kellest enamik kuuluvad MTÜ Rae Valla Alevike- ja Külavanemate Seltsi (RVAKS).

Täpsem info ja teenuste pakkujate/müüjate registreerumine kuni 20. märtsini 2012 telefonil 5029006 või alustamealgusest@gmail.com

KÖIK KOOLITEATRI VABA VALIK VILISTLASED!

Olete oodatud 30. märtsil 2012 kell 19.00 Jüri Gümnaasiumi sööklasse väikesele koosviibimisele – kooliteatri juubeli tähistamisele.

Teretulnud on meeleolukad sõnavõttud ja meenutused.

Kooli muuseum ootab ka kooliteatri ajaloo seotud materjale, pilte, kostüüme...

Oma tulekust teatada 20. märtsiks aadressil ingrid.pukk@gmail.com.

30.-31. märtsini 2012 toimub Jüri Gümnaasiumis

Harjumaa Kooliteatrite Festival.

Reedel, 30. märtsil on lava algklasside päralt ning 31. märtsil esinevad põhikoolide ja gümnaasiumide õpilased. Kõik huvilised on oodatud, sissepääs tasuta.

Ajakava Jüri Gümnaasiumi kodulehel <http://www.jyri.edu.ee>.

Laupäeval, 24. märtsil kell 12.00 toimub Jüri raamatukogus muinasjututund

"Ja nukk saab elavaks...".

Harry Gustavsoni Pereteater tutvustab lastele nukuteatri maailma ja koos leitakse vastused paljudele küsimustele: Mis on teater? Kes on näitleja? Kas nukk on ka näitleja? Kas nukud elavad või saavad elavaks näitleja käes?

Lisaks on võimalus tutvuda erinevate nukkudega ja nii mõndagi ise järele proovida! Oodatud on kõik muinasjutu-huvilised lapsed!

TULE JÜRI JOOGAPÄEVALE!

Pühapäeval, 18. märtsil on Rae Kultuurikeskus kella 10 - 15 avatud kõigile joogahuvilistele.

Vanus, sugu ja painduvus pole olulised. Juttu ja tegevust jätkub kõigile, ka eakatele ja lastele.

Toimuvad loengud koos praktikatega erinevatel teemadel:

- * Tervendamine jooga abil ehk joogateraapia
- * Selg teeb häda
- * Stress ja unetus
- * Jooga kontorilaua taga
- * Jooga on lõbus - lastetund

Pauside ajal saad tervislikult keha kinnitada ja tutvuda Loitsukeldri uudistega.

Juhendavad rahvusvaheliselt sertifitseeritud joogaterapeut Maimu Opmann ja joogaõpetajad Riina Klemet, Kai Rohumäe, Kersti Kollom ja Silva Laius.

Loengud ja praktikad on tasuta. Eelregistreerimine ja info silva.laius@gmail.com

Ajakava ja sisu kohta leiad täpsemat teavet kultuurikeskuse kodulehelt <http://kultuur.rae.ee/>

Võta kaasa võimlemismatt ja tule koos perega!

14. märtsil kell 18.00 Rae Kultuurikeskuses koosolekute saalis

LILLEDE JA KÖÖGIVILJADE kasvatamise koolitus

Teemad:

- Liiliate ja gladioolide istutamine ning hooldamine
- Tomati- ja paprikataimede kasvatamine seemnest
- Erineva külviajaga suvelillede ettekasvatamine

Kohapeal on võimalik osta liiliate ja gladioolide sibulaid ning mitmesuguseid lillede ja köögiviljade seemneid.

Koolitaja on Tiina Rehema, AS Plantex postimüügijuht

Koolitusele registreerimine telefonil 6056759 või e-posti aadressil kultuur@rae.ee
Koolitus on tasuta!

Auhinnatud fotod Rae valla fotokonkursilt

Rae valla fotokonkursile saadeti üle 200 foto, mille hulgast pälvisid žürii tähelepanu neljas kategoorias järgmised tööd:

Kategooria INIMENE

I koht Maido Parv

„Metsamehed“

II koht Aimar Säärits

III koht Elvo Jakobson

Kategooria LOODUS

I koht Arne Vesi

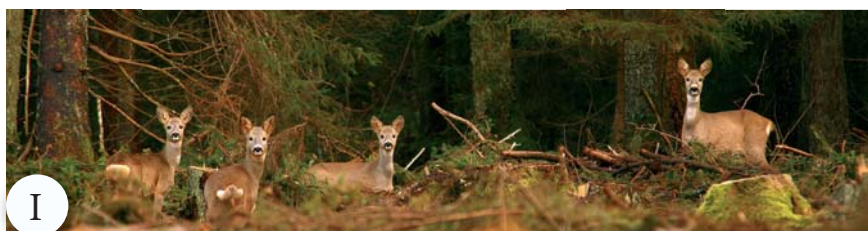
„... ja kes sina oled?“

II koht Joosep Vaikma

„Rünnak“

III koht Oksana Morozova

„Pärnu“

Kategooria RAE VALD

I koht Teo Niklus

„Vaida sild koidikul“

II koht Piret Britta Pallon

„Värviline Peetri“

III koht Arne Vesi

„Tartust Tallinna“

Kategooria VABA TEEMA

I koht Üllar Raasik

„Udu maastikul“

II koht Aileen Timuska

III – IV koht Joosep Vaikma

„Enam ei saa vetsus ka käia“

III – IV koht Arne Vesi

„Suveöine sadam“

Pilte Eesti Vabariigi aastapäeva peost Rae kultuurikeskuses

Teenekas Johannes Tõrs peab La-
gedil Vabadusvõitluse muuseumi.

Volikogu esimees Agu Laius ja
vallavanem Veigo Gutmann andsid
üle autasud tublidele fotograafi-
dele, kelle tööd said auhindu Rae
valla fotokonkursil.

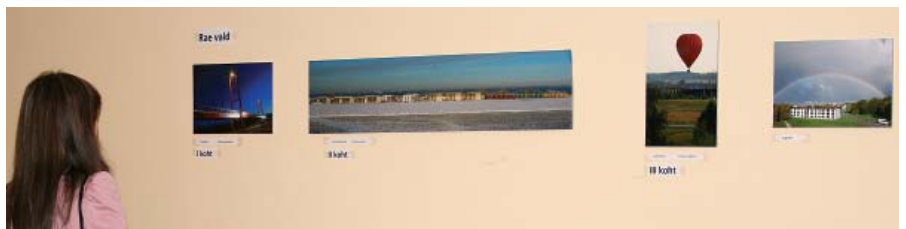
Pillipiigade kontserti valmistuvad
kuulama Rae valla eakate ansamb-
li Lustilised liikmed.

Kontsert-aktus tõi kohale üle saja
pidulise.

Kose valla Pillipiigad esitasid ligi
40minutilise kava erinevate maa-
kondade rahvuslikest lugudest.

Kõigil pidulistel oli võimalus tutvuda Rae valla fotokonkursi paremate
töödega, mis on avaldatud ka Rae Sõnumites leheküljel 10.

**24. veebruari hommikul algusega kell 9.30 toimus Jüri kalmistul Vaba-
dussõjas langenute mälestusmärgi jalamile pärgade asetamine ja kait-
seliitlaste aurivistus. Vallavanem asetab küünlad endiste vallajuhtide ja
teiste Rae valla jaoks teenekate isikute haudadele.**

Kaitseliidu aurivistus Jüri kalmistul Vabariigi aastapäeva hommikul.

**Alates
märtsist on juba
võimalik broneerida
suveks nii jalgpalli-
kui ka liivaväljaku
aegasid.**

Soovid palun saata meilile
kairi@raespordikes-
kus.ee

MÄRTS – MÕELDES NAISTELE

Kõikidel märtsikuus ostetud
vesiaeroobika 10x kaartidel on peal 12 treeningkorda!

www.raespordikeskus.ee

Küside pole alati kerge

Mida sobib küsida kuulsalt pianistilt? Kõrgelt hinnatud Eesti pianist Age Juurikas pakkus Jüri Gümnaasiumi õpilastele võimaluse ennast peale suurepärasest klaverikontserti intervjuuerida.

Kes on Teid loominguliselt kõige enam inspireerinud?

Kindlasti minu õpetajad, keda on olnud päris mitmeid nii siin kui mujal. Suurepärase vene pianist **Sergei Glavatskih** näiteks. Ja muidugi muusika ise. Suured heliloojad **Rahmaninov**, **Skrjabin**, **Albeniz** ja paljud teised.

Millised esinemised ning millal Teid eesootavad, kuhu ka publik on oodatud?

Mul on tihti selliseid väiksemaid kontserte, kus esitan mõned teosed. Suuremaid kontserte pole muidugi nii tihti. Kindlasti on üks huvitavamaid kontserte 28. juunil Tallinnas Mustpeade maja Valges saalis, kus esitan koos viulidaja **Ivi Otsaga** Prokofjevi mõlemad viiulisonaadid. Sooloesinemistest on lähim ülesastumine Tallinn Music Week'i raames märtsi lõpus.

Milline on olnud Teie jaoks kõige soojem publiku tänu?

Kahtlemata on see Venemaal, seal publik

lausa ahmib igat hetke. Eks seal ole publik ka väga haritud. Meelde on jäänud suvine esinemine Ukraina Riikliku Akadeemilise Sümfooniaorkestriga ühel väljakul, kus oli mitu tuhat kuulajat. Meid võeti äärmiselt soojalt vastu!

Millist muusikat meeldib Teile täna vabal ajal kuulata ja milline on see eelistus 10–15 aasta pärast?

Kuulan vabal ajal muusikat väga vähe, sest olen ju hommikust õhtuni helide sees. Vaikus on õhtul ja hommikul minu jaoks parim muusika... Siiski kuulan tihti teisi muusikuid ja käin palju ka kontserditel. Armastan jazz'i ja ka head pop-muusikat. Minu üheks lemmikuks on näiteks briti pop - Radiohead ja mitmed teised.

Teadan, et oma ala tipptegijad vajavad vahet ka puhkust oma igapäevastest toimingutest, kuid loomingulisel inimesel võib olla kõik teistmoodi. Teie näitel küsin, kui pikka on võimalik elada muusikul ilma muusikata?

Harilikke nädalavahetusi ja puhkusi mul muidugi pole. Kui on kontsert tulekul, siis on vaja harjutada - ükskõik millal. Aga vahel võtan päeva vabaks ja üritan ennast välja lülitada. See pole kerge, aga tulemus on värskendav. Siiski pole selliseid päevi väga tihti. Vormi tuleb hoida ja kunstiline tulemus on seda kõrgem, mida rohkem panustad. Vahel

Age Juurikas esinemas.

olen olnud suvel isegi mõned nädalad ilma harjutamata, küll aga mitte mängimata ja muusikat kuulamata, sest huvi uurida ja uut teada saada on suur. Sellised "puhta mängurõõmu" hetked on väga meeldivad.

Millised mälestused on Teil elamisest Rae vallas?

Ma pole päriselt Rae vallas elanud. Olen Rae valda sisse kirjutatud ja praegu elavad siin minu vanemad. Külasthan neid igal nädalal ja naudin linnamelust eemaldumist.

Kui võrdlete Rae valda teiste Tallinna lähivaldadega, siis kas siin on midagi teistsugust ja kui on, mis see on?

Kindlasti on Rae vallas suurepärase asukoht. See asub linnale väga lähedal ja samas saab nautida loodust.

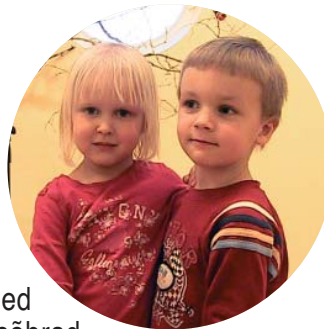
Mudilased võtsid võistlustantsus mõõtu

Järgmine mudilaste võistlustantsu turniir toimub 29. aprillil, kuid sellest, mis leidis aset 10. veebruaril, kirjutab tantsuõpetaja Eve Aunver.

Rae Kultuurikeskus oli sigimist-sagimist täis, kui sinna kogunesid väikesed tantsulapsed koos peredega. Sel korral olid turniirile registreeritud võistlejad Taaramäe, Peetri, Assaku ja Öie lasteaedadest. Kokku osales tantsuvõistlusel 57 last vanuses 3-6 aastat.

Võistlus tomus mitmes eri vanuse- ja tasemekategoorias, vastavalt iga lapse oskusele ja võimalusele. Väga tore oli vaadata väikeste julgust näidata oma tantsuoskust suure publiku ees. Partneri leidmisega ei tulnud mingit muret. Lapsed esitasid aeglase valse, tsa-tsa-tsa ja rocki. Üheksa kohtunikku leidsid paremate seast parimad. Kõik osalejad said diplomi ja medali.

Turniiril esinesid tantsuklubi Royal võistlustantsijad, kes näitasid standard- ja ladina-ameerika tantse.

Väikesed tantsusõbrad.

Royal tantsuklubi on Harjumaa tantsuklubi

Hetkel on tantsuklubi Royal Harjumaa ainuke võistlus- ja seltskonnatantsuga tegelev klubi. Klubis on võistlejaid ja harrastajaid kokku ligi 200 vanuses 3- 65 eluaastat. Meie tantsuklubi kasvades tekib vajadus õpetajate ja treenereite järele. Oleme võtnud suunaks kasvatada treenereid endi laste hulgas. Näiteks meie noor treener Oliver Papp on tänaseks diplomeeritud tantsuõpetaja. Aktiivselt tantsuspordiga tegelevad, kes jõuavad kõrgklassi ning maailmas ennast tõestavad, on eriti oodatud assistentideks ja õpipoisteks. Seda huvi on märgata edasijõudnud tantsulaste seas, kes väikesed mudilasi härdalt vaatavad ning siis nõu annavad.

Üldfüüsilise treeningu osatähtsus kasvab igal aastal. Seega alustame kätekõverduste ja muude füüsilist treenivate harjutustega juba lasteaias.

Levinud

müüdid võistlustantsu kohta

Et tantsusport polegi sport
Tegelikult on ammu tõestatud, et see ala on sport, aga selle vahega, et siin ei tohi ja ei saa välja näidata vigastusi või väsimust. Tantsusport on paarisspordiala, kus näeme käsikäes viisakust, glamuuri ja muusika saatel eneseväljendust ning nende juures on abelisteks tohtu hulk tantsusammude kombinatsioone.

Et puha naiselik ala

Tantsus juhib 100% meespartner ja kõik tantsuõpikud on meespartnerite poolt kirjutatud. Lisaks nõuab tantsusport väga tugevat füüsilist, koordineerimist, tantsuplatši nägemist. Tantsuspordis on edukad „Totsid“, mitte „Arnod“.

Rae Huvialakool õpetab kauneid kunste

Rae Huvialakooli motot väljendab kõige paremini Richard Jeffries'i (1848-1887) kirja pandud mõte: „Tunnid, kui meel on haaratud ilust, on ainsad tunnid, mil me elame!“

Rae Huvialakool tegutseb 14ndat õppeaastat. Koolis töötab 25 pedagoogi ja õpilasi on nimekirjas 297, neist paarkümmend osaleb meie tegevuses rohkem kui ühel erialal. Meie tunnid ja treeningud toimuvad kuues eri paigas: Jüri Gümnaasiumis, Rae spordikeskuses, Rae Kultuurikeskuses, Lagedi Põhikoolis, Vaida Põhikoolis ja Peetri Lasteaed-põhikoolis.

Huvialakoolis tegutseb kolm osakonda: muusika-, kunsti- ja tantsuosakond. Huvialakoolis saab õppida klaveri, kitarril, viiulil, kandle, flöödi, plokkflöödi, löökpillide ja akordioni erialadel.

Miks peaks muusikat õppima?

Kanada teadlaste uuringu andmetel (McMasteri ülikooli teadlaste uuring on avaldatud ajakirjas The Brain) ergutab muusika õppimine lapse aju arengut ning parandab mälu ja õppimisvõimet. Kanada teadlased võrdlesid ühe aasta jooksul 4–6-aastaseid muusikatundides käivaid lapsi nendega, kes muusikat ei õpi. Teadlased leidsid, et muusikat õppivate laste mälu oli erksam ning samuti oli tunduvalt parem nende kirjaoskus ning nad said edukamalt hakkama matemaatikaülesannetega. Uurijad märkasid arengut muusikat õppivate laste ajus juba esimese nelja kuu jooksul.

Muusikat õppival lapsel, kes osaleb regulaarselt harjutamisprotsessis, on rohkem eeldusi elus iseseisvamalt hakkama saada, ta oskab arukamalt oma aega planeerida ja sihte seada. Musitseerimise oskus võimaldab kujundada erinevaid sotsiaal-kultuurilisi rolle. Lapse muusikaline loovtegevus on seotud fantaasia ja emotsioonide arenguga, kuid nõuab lapselt kogu aeg ka aktiivset mõtletegevust, arendades tema koordineerimis- ja tähelepanujaotusvõimet, reageerimiskiirust. Muusikaga tegelemine stimuleerib lapse tundeelu, sh emotsioone, mis annavad lapsele võimaluse tunda elust rõõmu. Pikemaajaliselt muusikaga tegelenud lapsed on emotsionaalselt stabiilsemad, sihikindlamad, nad oskavad oma töö tulemustest rõõmu tunda, saavutatut teistega jagada ja tolerantsemalt kõigesse ümbritsevasse suhtuda.

Muusikaõpingud teevad lapse elu huvitavamaks ja mitmekesisemaks ja mis peamine – musitseerimine pakub rõõmu!

Madis Niinsoo, Tauri Vosman ja Brey Velberk.

Mida annab laulmine?

Mida laulmine lastele annab või miks peaks laps lisaks pillimängule huvialakoolis ka laulma? Kui instrumenti õppida, siis see protsess on enamasti tehniliselt keerukas ja aeganõudev. Mitte et

laulmine lihtne oleks, aga laulutunnis on veidi hõlpsam hakkama saada. Lisaks on meil võimalus õppida läbi mängu. Laulmise tehniline pool on tunnetuslik. Väikesele lapsele ei saa seletada, kuhu hingad, kuidas suunad heli, seepärast laulame mängides ja liikudes, sest siis loksuh hingamine ja õige kehahoiak ise paika. Mida laulmine lapses lisaks muusikalistele oskustele (fraseerimine, hääle juhtimine, kõrvatreening) annab? Hea diktsiooni, eneseväljendusoskuse, esinemiskogemusi, laiema silmaringi.

Laulustuudio õpilased, õp Külli Ovir, kitarril õp Tõnu Hallik, viiulil õp Tiina Malkov

Miks peaks õppima solfedžot?

Õppeaine, mis erialase pilliõpinguga koos käib, on solfedžo. Solfedžosse suhtutakse vahel eelarvamusega. Kui pilliõppes juba noodid selgeks saavad, siis poleks eraldi noodiõpetusele enam aega vaja kulutada. Ometi on pilliõpetajad seda meelt, et õpilane, kes solfedžotunnis aktiivselt osaleb, jõuab ka oma pillimängu omandamisel kiiremini edasi.

Millega siis selles tunnis tegeldakse? Solfedžo on laiapõhjaline noodiõpetuse aine, kus suur rõhk on teoreetilisel osal. See tähendab helistike tundmist, helide kooskõlamise ehk harmoonia õpetust.

Teine oluline osa selles õpetuses on muusikalise kuulmise arendamine. Tasapisi avab õpetaja helide omavahelisi seoseid, õpetab neid kuulama ja analüüsima. Kui kuuled, siis ka areneb oskus oma häälega neid seoseid tekitada. Üks oskus, mida solfedžotunnis kindlasti treenida saab, on rütmitaju ja rütmitunnetus. Väidetakse, et just see anne on kõige raskemini arendatav, aga harjutamine teeb meistriks. Meenub tarkus muusikaõpikust, kus väidetakse, et kuulsal Elvise üks edusaladusi oli just eksimatu rütmitaju.

Võib väita, et muusikakeel on üks rahvusvahelistest keeltest. Selle keele oskus avab helidemaailma igas ilmakaares.

Solfedžotund. Veebruar 2012.

Miks peaks laps kunstiga tegelema?

Kunstiga tegelemine annab lapsele väga palju, see arendab ilumeelt ja suhtumist kunstiväärtustesse. Kindlasti aitab märgata ilu looduses. Reisisid võib mõnd kunsti edöövrit või ehitist kohates vallata suur äratundmisrõõm. Hinges oleme me ju kõik kunstnikud.

Oluline on lastele pakkuda rõõmu oma kätega valmistatud kunstiteostest, arendades nende maailmavaadet ja enesehinnangut kunstitegevuste kaudu ning seeläbi ka ise õppida ja areneda.

Lasteaialapsele on kunstiring väga vajalik käeliste oskuste ja fantaasia arendamise koht, kindlasti aitab laste kunstiring kaasa ka kooliks ettevalmistamisele. Läbi mängu, meeldiva ja eakohase tegevuse areneb lapse loov ja iseseisev mõtlemis- ja eneseväljendusoskus. Väljendusvahenditena kasutame maalimist, joonistamist, meisterdamist ja voolimist. Harjutame silma, kae ja mõtlemise koostööd.

Kunstiklassi õpilaste tööd. Detsember 2011.

Miks peaks laps tantsima?

Jälgides mitmeid aastaid neid tantsijaid, kes on käinud või käivad siiani tantsimas, märkab väga kiiresti, miks trenn kasuks tuleb. Nende tüdrukute rütmitaju on tohutult arenenud. Samuti enda keha tunnetamine, puusatöö, jalavisked, kiirelt kava meelde jätmine ehk mälu treenimine – see näitab suurt edasiminekut. Tulevikus tuleb kindlasti kasuks teistega arvestamine, sest me ei õpi iga trenni uut tantsukombinatsiooni, vaid võtame midagi uut juurde, mis lõpuks teeb ühe kava terviklikuks.

Liikumisrühm Mixit ja õp Anli Vahesalu. Juuni 2011.

Huvialakooli rahvatantusrühm ja õp Linda Pihu. Juuni 2011.

Mida arvestada pilliõppimisel

Pilliõppimine kui huviala on üks raskemaid huvialasid just sellepärast, et lisaks tunnis käimisele nõuab see veel igapäevast kodust tööd. Üldiselt tuleb lapse õppima asumise korral arvestada tõsise lisakoormusega. Muusikaosakonnas kõigub nädalatundide arv 2-7 vahel, lisaks sellele igapäevane kodune harjutamine. Sageli peetakse rohkem harjutamist pillimängu juures ehmatavaks, kuid just see annab meie lastele tööharjumuse, mis aitab neil elus hakkama saada ja läbi lüüa. Panna oma laps muusikat õppima, tähendab anda talle eluks kaasa tööharjumus ning töötahe.

Head vanemad - ärge kartke panna oma last mängima pilli! Toetage neid, kui nad harjutavad! Püüdke leida aega, et nendega koos harjutada või laste palasid kuulata. Käige nende esinemistel ja kiitke neid! Sellega Te laiendate nende silmaringi, annate võimaluse tunda oma tähtsust ja avate nende ees paljud võimalused. See on neile väga oluline.

Rae Huvialakooli õpetajad. August 2011.

RAE HUVIALAKOOLI KOLLEKTIIVI
MÕTTED KOGUS KOKKU JA REFEREERIS
SIIRI LAID

Brey Velberk: pillimäng võimaldab mul oma mõtteid panna helide keelde

Rae Huvialakoolist on tuule tiibadesse saanud Brey Velberk. Teda intervjueeris Siiri Laid.

Kui vana oled ja kaua oled pillimängu õppinud?

Olen 18-aastane ja klaverimängu õpinguid alustasin 8-aastaselt Rae Huvialakoolis.

Milliseid pille oled õppinud?

Arvan, et pilliõppeks julgen lugeda ainult klaverimänguõpinguid õpetaja **Rutt Ridbecki** käe all. Seda pilli ma tõesti õppisin seitse aastat järjest, tegin kodutööd, käisin pillitundides ja eksamitel, sooritasin lõpueksamid. Veel olen käinud ühe aasta klassikalist kitarrit õppimas ja paar aastat olen käinud vahelduva eduga korra nädalas viiulitunde võtmas.

Mille põhjal ja millal tegid valiku pilli kasuks?

Klaveri kasuks otsustasin õpetaja Ruti soovitusel, kes arvatavasti juba siis nägi, et minus on võimekust saata ennast ise klaveril. Nii on ka läinud. Lisaks on klaverimänguuskus suureks abiks heliloomingu loomisel. Viiulitundides hakkasin käima peale klaveriõpingute lõpetamist sellepärast, et viiul on pill, mida päris iseseisvalt selgeks ei õpi. Samas nõuab see pill väga kõrget muusikalise kuulmise taset – seega arenemisvõimalus on ka selles suunas.

Kuidas on sul pilliõppes läinud? Millistel konkurssidel oled osalenud? Missuguseid tulemusi ja miks hindad ise kõige rohkem?

Olen oma oskustega rahul, sest korraliku klaverimängu harjutamise abil olen omandanud hea muusikalise kuulmise ja pillitunnetuse ning seeläbi on mul üsna lihtne omandada järgmiste huvipakkuvate pillide mänguuskusi. Pillimängu konkurssidel ma praktiliselt osalenud pole. Meenub vaid üks konkurss „Klaveri saatpillina“, kus saavutasin maakondlikus arvestuses II koha. Ma ei ole sellise eesmärgiga pillimängu õppinud, seepärast pole ka sellealaseid tulemusi ette näidata. Minu tulemused on minu heliloomingu ja võimekus end laulmisel ise saata.

Kas osaled ka mõne kollektiivi tegevuses? Mida oled sellega võitnud, mida kaotanud?

Laulsin ning mängisin basskitarril Jüri Gümnaasiumi kooliansambliis Breymes. Praegu olen osaline ühes teises Jüri noorte muusikahuviliste grupis, nüüd mängin

Foto: Brey Velberk esinemas möödunud aasta jüripäeval.

klahvpille ja laulan. Usun, et kõik kogemused rikastavad ja teevad elu huvitavamaks. Minu esimene ansamblikogemus oli minu enda loodud bänd Breyμες. Kui sa oled midagi loonud, siis tunned ennast selle käekäigu ja tulemuste eest ka vastutavana – kogemus missugune. Kaotanud ei ole midagi, pigem võitnud uusi sõpru ja võimaluse veeta mitmekülselt oma vaba aega.

Kui suur on sinu jaoks õpetaja osatähtsus? Kui oluline on perekonna toetus?

See, et õpetaja Rutt minu õpetajaks sai, on mulle minu elu vedamine. Ta on olnud mulle justkui teeotsa kättenäitaja. Kuigi minu kodus on olnud muusikariistad alati au sees ja minu enda esimesed pillimängusooritused on tehtud kitarri üsna mitmed aastad enne koolitee algust, siis ikkagi õpetaja Rutt on see, kes mind tõsisemalt muusikaga tegelema pani.

Tema kui vastava eriala asjatundja oskas näha seda, mis minus on ja milleks ma võimeline olen ning lisaks oskas ta seda kõike professionaalselt toetada. Pere toetus on ka oluline, nagu igas et-

tevõtmises. On hea tunda, et see, mida ma teen, valmistab rõõmu minu perele ja selle rõõmu tunnetamine ongi minule suureks toeks.

Mida tähendab sulle pillimängusõprus?

See tähendab mulle sõnadeta eneseväljendusvõimalust, võimalust oma mõtteid panna helide keelde.

Kuidas hindad enda harjutamistahet?

Kui mul on eesmärk, siis annan endast maksimumi.

Mida soovivad nendele lastele, kes tahavad pillimängu õppida, kuid ei oska instrumenti valida?

Ei oskagi head soovitusi anda. Mina tegin oma esimese valiku koos õpetajaga ja see oli klaver, kuigi klaveriga mul varasemat kokkupuudet ei olnud. Esimene pool aastat tegin kodused klaveriharjutused ära manguklaveril Pille. Arvan, et mis iganes pill see ka pole, tasub selle selgeksõppimine kindlasti ära. Kui sinust ei saa elukutselist pillimängijat, siis vähemalt on sul olemas väga hea hobi kogu eluks.

Kas plaanid muusikat minna ka edasi õppima? Miks?

Plaanin, kuigi ei teagi veel päris täpselt, mida konkreetselt õppida tahan. Huvi on väga paljude muusikaliste kogemuste vastu ja kui selle peale mõtlen, siis tundub, et kõige ees on jätku aegagi. Tahan olla väga mitmekülgne, tahan tundma õppida klaveri hingeelu – selleks otsin praegu nn vanakooli klaverimeistrit/klaverihäälestajat, kes oleks mulle nõus oma tarkusi edasi andma.

Milliseid soovitusi annad lastevanematele, kelle laps tahab pilli õppida?

Soovitan kõigil lapsevanemal anda lapsele see võimalus. Igasugune oskus, mille laps omandab lisaks tavapärasele kooliharidusele, on ühel päeval eelis teiste ees. Samas hoiatan juba ette, et tõenäoliselt tuleb pilliõppe poolel teie lapsel soov kõigele käega lüüa. Ka minul on see etapp üle elatud. Väga raske oli tundide viisi klaverit harjutada, kui sõbrad kutsusid välja jalgpalli mängima. Vanemate toel (isegi võiks öelda, et sunnil) sai see kevad üle elatud ja sügisel uue hooga õpinguid jätkatud. Nüüd tagantjärele olen tänulik, et vanemad ei lubanud mul klaveriõpinguid katkestada.

Soovitused meie kooli tulevastele lapsevanematele

Muusikakoolis õppimine on lapse jaoks lisavastutus. Päris algajatel pole harjutamise aeg kuigi pikk. Mida klass edasi, seda rohkem tuleks pühendada aega harjutamisele. Kui lapsel jääb pidevalt väga vähe aega harjutamiseks, siis on rahulolematu kõigepealt just tema ise. Ta ju mõistab, et edenemine pillimängus on võimalik ainult siis, kui ka kodus pisut vaeva näha. Vanemal tuleks koos lapsega välja mõelda ajakava, kuidas ja millal laps hakkab harjutama. Kui laps harjutab, peaks tal olema võimalus sellesse tegevusse süveneda, teda ei tohiks sundida oma tegevust katkestama. Harjutamiseks võetud aeg peaks võimaldama rahulikku keskendumist pillimängule.

Täname!

Tänusõnad kõikidele vanematele, vana-vanematele, tädidle-onudele, kes toetavad oma lähedasi kontsertide ja näituste külastamisega või kes õmblevad lastele esinemisriideid. Täname Monika Eeriksoni ja Gerda Markust, kes laulustuudio esinemisriiete asjaajamise iseenesestmõistetavalt enda kanda võtsid, tulemus on super!

Rae Huvialakooli kollektiivi mõtted kogus kokku ja refereeris

Siiri Laid

Vilistlased

Koolil on 71 vilistlast, neist muusikaosakonna on lõpetanud 47 ja kunstiosakonna 24

Rae huvialakooli õpilased Jüri Gümnaasiumi orkestri koosseisus 2011. aasta laulupeol

Tantsurühm Aruba eelmise aasta suvel.

õpilast. Kunstiosakonna tuntumad vilistlased on Liina-Liis Pihu, kes jätkab kunstiõpinguid EKA-s ja Triin Ruumet, kes on Balti Filmi- ja Meediakooli magistrant. Muusikaosakonna

vilistlastest on muusikaga edasi tegelemas Sten-Kristjan Saarik, Henry-Mario Hallik, Ann-Riin Ridbeck ning tantsuosakonna vilistlased jätkavad tantsimist erinevates kollektiivides.

Eesti Vabariik on vaid 11 aastat vanem kui mina

Sellist lauset võib omale lubada Rae valla aukodanik Sven Allan Sagris (83), kelle väljateenitud aunimetuste ja tiitlite rida koosneb väga pikast lausest.

Härra Sven Allan Sagris on Valgetähe ordeni V järgu kavaler, Maakonna teenetemärgi nr. 4 kavaler, Eesti Vabariigi teeneline õpetaja, Harju maakonna endiste koolijuhtide ühenduse esimees, lisaks veel jahimees ja liige sellises väärrika nimega organisatsioonis nagu emeritiidirektorite juhatus. Ameteid, mida ta 83-aastase härrana peab, on tal veel. „Juhin 15 aastat Rae hooldekodu hoolekogu, 22 aastat olen olnud Lions-liikumises.“ Selle kõige kõrvalt kirjutas mees vabaõhulavastuse „Lagedi läbi 7 sajandi“, mida ta aitas lavastada ja kus ka ise mängis. Trükitist on tulnud mehel 3 raamatut.

Rae Sõnumid palus teenekal härral jutustada, millisen paistab talle 94-aastane Eesti Vabariik ning mis valmistab talle muret ja teeb rõõmu.

„Kui täiesti aus olla, siis saab vaba riik 41-aastaseks, sest ei taha ju keegi tunnustada, et riik oli vaba ka Nõukogude ja Saksa okupatsiooni ajal,“ ütleb Sagris. Täna Eestis valutab härra südant noorte isamaalise kasvatuse pärast.

Minnes ajas tagasi esimese Eesti Vabariigi aegadesse, siis on Sagrisel hästi mees, kuidas peale võiduka Vabadussõja lõppu moodustati üldise patriotismi lainel kohe ka mitmeid vabatahtlikke kodumaa-armastust süvendavaid ja kasvatavaid organisatsioone.

„Loodi Kaitseliit ja selle juurde koolinoori (8-17-aastaseid) haaravad Noorkotkaste ja Kodutähtede organisatsioonid,“ räägib härra. „Lisaks toodi sisse rahvusvaheline skautide liikumine. Olles ise enne II maailmasõda algkooliõpilane, kuulusin ka Noorkotkaste organisatsiooni.“

Sven Allan Sagris esinemas möödunud suvel omakirjutatud etenduses „Lagedi läbi seitsme sajandi“.

Pätsi ajal olid noorteorganisatsioonid au sees

President Konstatin Päts püstitas ülesande, et iga korralikult õppiv ja käituv noor peab kuuluma mõnda noorteorganisatsiooni. Skautlus haaras gümnaasiumi osa ja üliõpilased. Kui hiljem - nõukogude võimu perioodil - traditsioonilise üldlaulupeo lõpul lauljad ja rahvas püsti seistes „Mu isamaa on minu arm...“ laulsid, siis oli see sõjaeelse isamaalise kasvatuse vili.

Sagris leiab, et ka nõukogude võim taipas suurepäraselt, kui mõjutavad on kasvuaegsed lapsed. Loodi pioneeri- ja komsomoliorganisatsioonid. Kus on noorsoo-organisatsioonid tänapäeva koolides?

„Uhkusega näidatakse televiisoris, et meil on 3000 kodutütart. Au neile! Kuid 1938. aastal oli 20 000 kodutütart ja 18 000 noorkotkast. Mis on juhtunud? Vastutus on koolidelt veeretatud Kaitseliidu õlgadele,“ kõneleb Sagris ja lisab oma tähelepaneku, et põhivabandus on, et ei ole juhendajaid. „Tänapäeva noor kasvab vaimus, et kodumaa on seal, kus liigub rohkem raha. Abikaasa on asendunud elukaaslasega. Kogu maailmast leitud elukaaslased toovad kaasa probleemid laste rahvuse, emakeele ja elukohaga.“

Trikoloorid ei lehvi pidupäevadel majade küljes

Härra Sagris meenutab, kuidas nõukogude võimu perioodil toodi vanaisa kapihtlist vargsi välja sini-must-valge lipp, aga nüüd võib ka vabariigi sünnipäeval näha meie ilusat lippu vaid üksikutel õuedel.

Rae valla aukodanik leiab, et üheks põhjuseks on muidugi ka see, et meie paljukiidetud turumajanduslikus ühiskonnas on ka kodumaa-armastust kaup ja riigilippu ei jõua osta.

„Tänapäeval teevad kõige paremat tööd kodumaa-armastuse kasvatamisel vaid sportlased. On nii tore näha, kuidas rahvusvahelistel spordivõistlustel on toredaid noori, kelle roosad põsed on kaunistatud meie lipuvärvidega ja käes lehvitatakse rahvuslippe. Olgem siis rõõmsad koos nendega, kellele see kivine ja tuuline maanurk maailmakaardil on armas ja kes ei vaheta meie kõlavat emakeelt inglisekeelsete käibefraaside vastu,“ räägib Sagris.

Kuidas aga Rae valla aukodanik ise tähistas Vabariigi aastapäeva?

Toimekas härra meenutab vabariigi aastapäeva tähistamist väga lakooniliselt. „Mis erilisi ettevõtmisi saab olla 83-aastaselt vanamehel? Valla vastuvõtt, lipp vardasse ja kogu moos.“ Korra on olnud härra Sagris palutud punasele vaibale kättelema Vabariigi presidendi ja tema prouaga.

Rae valla majandusamet palub inimeste abi Jüri kirikuaias asuva arhitektuurimälestise (mälestise registrinr. 2950), XIX sajandil ehitatud kabeli ajaloolise ehitusloo koostamisel.

Kabel asub kirikuaias lääneservas ja sai kannatada 2011. aasta sügistormides. Remonttööde teostamiseks vajalike muinsuskaitse eritingimuste koostamisel tuleks kasutada võimalikult palju algallikatest pärinevat materjali. Oodatud on igasugused asjasse puutuvad materjalid (joonised, fotod, trükised, kirjutised).

Täna,

Jüri kalmistuvaht Andres Seepter
Telefon 555 106 22

Armas vallarahvas!

Minu nimi on Karmen Lehtla. Kirjutun ülikooli lõputööd teemal „Sotsiaaltoetuste mõjususe Rae vallas“. Palun Teil leida hetk aega ja head tahet ning vastata minu koostatud küsimustikule, mis asub internetis aadressil <http://web.zone.ee/karmenl>

Vastamine võtab aega mõne minuti ja on anonüümne.

Loodan, et saame koos oma vallale abiks olla!

LOO KESKKOOLI 10. KLASSI VASTUVÕTT

Loo Keskkoolis gümnaasiumi osas avatakse 2012/13 õppeaasta septembrist kolm õppesuunda:

Humanitaar - teater (õppesuuna valikaineteks on teatriõpetus, psühholoogia, kodukandi ajalugu, kunstitehnikad, liiklusõpetus, majandus, riigikaitse jne.)

Tehnoloogia - reaali (õppesuuna valikaineteks on puutöö, rauatöö, elektroonika, kokandus, õiguse alused, majandusõpetus, riigikaitseõpetus, autoõpetus jne.)

Keelte - turismikorralduse (õppesuuna valikaineteks on saksa keel, soome keel, majandusõpetus, hotellindus jne.)

Kirjalikke koolikatseid tehakse 9. klassi õpilastele, kellel õppeaasta keskmine hinne on alla 4,0 neljapäeval 22. märtsil kell 10.00. Hilisemate lisakatsete täpne aeg juunis teatatakse kodulehe kaudu. Katsete eesmärk on sõeluda välja need, kellele keskkool on jõukohane ja kes ka ise on lõputunnistusest huvitatud. Üle 4,0 tunnistuse keskmise hindega koolikatseid tegema ei pea. Kõigi gümnaasiumisse astujatega vesteldakse, et uurida õpilaste õpimotivatsiooni.

Täpsem info avaldatakse kooli kodulehel.

Kontakttelefon 6080403, e-mail kool@lookool.ee

Sellist teed kodus ei saa!

18. veebruaril Vaidasoo külas toimunud Rae valla lõunaosariiklaste kolmandal vastlasõidul oli tänavu üle kahesaja osaleja.

Traditsiooniliselt võttis juhtohjad enda kätte Aruvalla külavanem **Ardi**, kes juhatab humoorikalt sisse võistlusetapid ja kommenteeris tegevuste käiku. Kultuurilist külakosti pakkus seekord Patika külakoor tähtpäevale omaste lauludega. Liumägi oli korralikult ette valmistatud ja sealt kelkudega alla lastes said lapsed omavahel võistelda pikema liu laskmises. Ka küladevaheline mõõduvõtmine suurel reel allalaskmises mõõdus entusiasmi ja suure kaasaelamisega. Klassika oli Salu küla noorte esimene katse. Mis sellest, et teine katse pudenes lumevalli nagu ka mitme teise võistkonna sõit.

Väiksematele mudilastele oli aga **Ülo** juhitud mootorsaaniga kihutamine nii tore, et mõni oli ree peal lausa stamm-kunde ja kordas sõitu mitmeid ja mitmeid kordi. Teatevõistlusel kontrolliti esinduste tiimitööd nii paarissuusatamises kui pimesi kelguslaalomis. Tegevust jätkus ka majandustsoonis Salu külavanemale Sirlile, kes jagas populaar-

set ja päevakohaselt maitsvat hernesuppi. Vastlakuklid olid maius vaarikavarreteed kõrvale. Meeleolumuusika saatel sai platsil põleva lõkke ümber ka tantsu keerutada.

Kolm tundi tegevusi imeliselt ilusal talvapäeval lõpetati pidulikult võitjate autastamisega. Teist aastat võitis omavahelise jõukatsumise Vaida aleviku meeskond, teiseks jäi uute juurdetulistajate liitunud Patika meeskond.

Selline vanadel rahvakommetel tuginev talvine ettevõtmine on saamas tavapäraseks traditsiooniks ehk nagu Ardi ütles: "Et 27 aasta pärast oleks meie kuulutusel vaja vaid täna olnud kolmele 0 juurde panna ja praegu põlvepikkused osalejad

oleksid siin koos nende endi põlvepikkuste järglastega!"

Kui kõik oli otsas ja üksnes teed oli veel joomiseks, istusid laua ääres kaks vennakest, vanem kuskil 6-aastane, väiksem umbes 4ne. Vanem kummutas oma topsist viimase tilga teed ja küsis uue topsitäre pöördudes noorema venna poole: "Võta ka, kodus nii head teed ei saa!"

Päeva kordaminekuks kokkutulnud korralduskomitees toimetasid lõunaosariikide Aruvalla, Salu, Vaidasoo, Urvaste, Suursoo külade ja Vaida alevikuliselt eestvedajad ja vabatahtlikud.

KAIA PILVIK

Kevadised nõuanded lemmikloomapidajatele

Meie lemmikloomad naudivad taaskord kevadisi pikki jalutuskäike, olgu siis omanikuga või ilma. Järgnevalt mõningad nõuanded loomapidajatele.

Kassiomanikele

Kassiisandid otsivad usinalt pruute, võttes ette kilomeetrite pikkuseid matku ja tihti kipuvad need olema üpriski seiklusterohked. Tihti tulevad pulmapoisid koju tagasi mõne parasiidi, haiguse või haava võrra rikkamana ja neid muresid peab aitama lahendada peremees. Et omanik ennast päris halliks ei muretseks, kas kass üldse koju tagasi jõuab ja millises olekus, saab meetmed tarvitusele võtta. Mikrokiip naha all aitab looma leides tuvastada omanikku, vaksineeritud kassil on võimalus nakkushaigusi saada väiksem, kirbu-puugi rohi turjal ei lase vereimejaid sööma. Siiski on kõigile parem, kui kass hulkumas ei käi. Looduse kutse vastu aitab kõige paremini kastreerimine, mida võib teha alates seitsmendast elukuust.

Kassiemandad hüüavad häälekalt jooksuaja saabumisest ja kõige märkamatul hetkel kaovad õue poiste juurde. Tulemuseks on teadagi imearmsad kassipojad. Et soovi-

matute järeltulijatega ei peaks tegelema, on mõistlik emane kass steriliseerida. Loomulikult tuleb ka emast kassi vaksineerida ja vähemalt õueskäijatele kiip panna.

Koeraomanikele

Et koerad saaks kevadest täit rõõmu tunda, kohtuda muretult oma mängukaaslastega ja kaotamineku korral lihtsamini koju tagasi saada, peab omanik mõned asjad korda ajama.

Soovimatute kutsikate vältimisel ei ole abiks jooksuaja püksid, kõrge aed ega omaniku vali hää, vaid ainult steriliseerimine. Isase koera pulmaplaanide piiramiseks on parim viis tema kastreerimine.

Nakkushaiguste vältimiseks saab koera vaksineerida ja seda tuleb teha igal aastal. Registreerimata kiip naha all on mõttetu vidin, omaniku mure on kiip enda ja koeraga ühendada. Kevadel on nuuskimiskõlbulike kakahunnikute kontsentratsioon tavapärasest suurem ning oht usinakkust saada tõusnud. Ussirohtu peaks andma nii koertele kui kassidele kord kvartalis, tubased kassid võivad seda saada ka kord poole aasta jooksul.

Vaksineerimine

Kevade saabudes vahetatakse talvekasu-

kas suvisema vastu välja. Vana karv tuleb kindlasti välja kammida, sest selline vilt niiskub ning loob soodsa pinnase nahapõletike tekkeks. Kammida tasub ka kasse, sest karvapulkstite väljaoksendamise ei ole lõbus.

Esimeste soojadega, nii kui mätas taheleb, lähevad liikvele puugid. Et nendega nakatumist vältida, saab kasutada turjale tilgutatavaid ravimeid või ravimkaelarihmaseid. Kui puugid tülitavad loomi soojal ajal, siis kirbud on saadaval aastaringelt ning võitlus nendega toimub samuti aastaringelt.

Sääsed ei tüüta mitte ainult inimesi, vaid hammustavad hea meelega ka koeri ning mõned koerad on sääskede vastu lausa allergilised. Siingi aitavad nahale tilgutatavad preparaadid. Sääsehooyal peavad eriti hoolsad olema küülikuomanikud, sest sääsed kannavad edasi müksomatoosi nimelist nakkushaigust, mille vastu on võimalik vaksineerida.

Et meie lemmikud saaks kevadet täiel rinnal nautida, saame me nende heaks ise palju ära teha ja nad on seda väärt!

Rõõmsat kevadet soovides,
Jüri loomakliinik

Minu laste kasvuaastad Tõrukeses

Rae valla elanik ning tütre ja poja isa Priit Pallum kirjutab, et lapsevanemaks olemine on suur rõõm ja õnn, millega kaasnevad ka suured kohustused ja vastutus.

Lasteaed on koht, kuhu mina lapsevanemana lähen alati hea meelega – olgu siis hommikul oma last sinna viima või õhtul ära tooma. Käin seda teed juba viiendat aastat – tütar lõpetas lasteaia möödunud kevadel ja poeg alustas sügisel. Hommikuti ja õhtuti on mind ikka rõõmustanud, kuidas lasteaeda jõudes väiksed, rõõmsad ja säravad näod vaatama tulevad, et kes rühma-kaaslastest saabus või kellele järgi tuldi. Ja alati on neil väikestel põnnidel midagi varuks – kes tuleb oma autot, puslet või nukku näitama, kes üllatab mõne vahva küsimuse või ütlusega.

On ka teisi tegureid, mis lasteaeda mineku meeldivaks teevad. Esiteks lasteaiaõpetajad, kes sind rõõmsa ja lahke olekuga vastu võtavad. Olen vahepeal mõelnud, et kuidas nad niimoodi suudavad. Kindlasti on ka neil omi probleeme ja muresid (kellel neid ei oleks!), kuid nad kas oskavad neid väga hästi varjata või neist üle olla. Seni pole kordagi juhtunud, et õpetaja oleks mind ja last kurja pilgu ja „kortsus kulmuga“ hommikul tervitanud või õhtul koju saatnud – ikka on see käinud hea tujuga.

On tore, et laste arengu nimel pingutatakse kõvasti. Oma lapse arengut vaadates tekib vahel tunne, et „muna õpetab kana“ ja õigus jääbki „munakesele“. Tihti näitavad meie võsukesed oma käsitööoskusi. Ikka ja jälle on nad lasteaias midagi meisterdanud, joonistanud ja värvunud, paberist lõiganud ja kokku kleepinud, plastilinnist voolinud jne. Nende töödest võiks vabalt kokku panna mõne suurema näituse (nt KUMU-s) – kunstielamus oleks garanteeritud!

Lapse silmaringi arendatakse mitmekülgset. Iga kuu käivad lasteaias näitlejad, kes teevad lastele mõne vahva etenduse. Tundub, et lapsed võtavad teatrilt õppust – kui kodus on vaja mänguasju kokku panna või tuba koristada, siis kas kõht valutab või on väga halb olla, kuid samas õue minna ja kommi süüa saaks küll! Lisaks on veel lasteaias lauluring, kus parema häälega viisipidajad omi oskusi arendavad.

Liikumistunnid on vahvad – vastavalt vanu-

sele ja rühmale on tegevused ja koormus. Olen ka ise liikumistunnis kohapeal olnud. Laste siiras soov pingutada ja kõike kaasa teha ning õpetajate toetav suhtumine andis endalegi innustust spordivahendid välja võtta ning trenni minna.

Ka meid, lapsevanemaid, pole ära unustatud. Isadepäeva, jõulude ja emadepäeva tähistamine ning mitmed muud üritused tunduvad meile juba elu loomuliku osana, kuid ka need armsad üritused sünnivad tänu lasteaia personalile.

Kas on ka midagi sellist, mis paneb lapsevanema vahepeal muretsema ja õpetajatega eraldi rääkima? Eks esineb ka selliseid olukordi. Õnneks on need suhteliselt „kergekaalulised“ juhtumid olnud. On juhtunud, et laps ühel hetkel „hakkab streikima“ ega taha lasteaeda minna. Reeglina on põhjuseks olnud mingi ebameeldiv emotsioon, olgu siis tüli rühmakaaslasega, õpetaja noomimine või korraldussumine. Aja jooksul on ka juhtunud, et mõni laps tahab õpetajat ise valida ega taha leppida rühmaõpetajaga – ka nendest probleemidest on üle saadud.

Mõningal määral teevad lasteaia elu keerulisemaks liitriühmad. Selge see, et erineva vanuse lapsed samas rühmas nõuavad õpetajalt suuremat pingutust ja lapsevanematelt mõistvat suhtumist. Kahjuks või õnneks, aga selline on Rae vallas laste vanuseline jagunemine, et ühevanuseid lapsi on kas liiga palju või liiga vähe tavarühma moodustamiseks.

Viimase poole aasta jooksul on lasteaiaid olnud ühiskonna teravdatud tähelepanu all – põhjuseks 3-aastase poisi hukkumine Tallinnas Rukkilille lasteaias möödunud aasta sügisel. Selline kurb sündmus näitab, kui kergelt võib õnnetus juhtuda ja kui habras võib „eluniit“ olla. Loodan, et kõik lapsevanemad, lasteaiaid jt. ametiasutused vaatavad oma tegevused laste turvalisusest lähtuvalt üle. Tõruke on seda juba teinud ja teeb seda ka edaspidi – see töö ei lõpe kunagi.

Lapsevanematega omavahel rääkides oleme tõdenud, et Tõruke on igati vahva koht lastele. Seda kinnitavad ka rahuloluküsitlused. Kuid on veel üks asi, mis Tõrukesel meeldivaks teeb: see on väike armas majake iidse tammiku kõrval, millele lasteaia personal oma hoolivuse ja armastusega on hinge andnud.

PRIIT PALLUM

Lapsevanem

LA Tõruke hoolekogu esimees

Tulemas on Jüri joogapäev

21. sajandi inimese probleemid on pidev kiirustamine ja ajapuudus, väsimus, energiapuudus, unetus, muretsemine, keskendumisraskused, võimetus öelda EI välisele survele – tulemuseks on stress ja rahulolematuse isendaga.

Klassikaline jooga on enesearendamise süsteem, mis on täiuslikkusele lihtvõimelise aastatuhandete jooksul. Joogal on nii teooria kui ka töövahendid ja õpetus, kuidas seda ellu viia, et hoida keha ja vaim terved ning elada oma elu parimal moel.

Jüri joogapäeval, 18. märtsil, tutvustame klassikalise jooga põhitõdesid ja proovime osa neist omal nahal järele. Räägime selja tervisest ja sellest, kuidas hingamine aitab organismi puhastada ja oma emotsionaalset elu juhtida, oskusest lõdvestuda jpm. Juttu ja tegevust jätkub nii eakatele kui lastele.

Võimalus on kuulata ja saada nõu joogaterapeutilt dr. Maimu Opmannilt, kes räägib tervendamisest jooga abil. Joogateraapia on üpris vähetuntud võimalus, kuna seni on Eestis ainult kaks diplomeeritud joogaterapeuti.

Joogapäevaga Jüris tähistame ühtlasi ka klassikalise joogaõpetuse jõudmist Eestis kvalitatiivselt uuele tasemele. Rahvusvahelise joogaõpetaja sertifikaadi saamiseni mainekast Krishnamacharya Healing & Yoga Foundation'ist on jõudnud esimehe lend Eesti joogaõpetajaid. Lisaks oma eelnevale pikaajalisele jooga- ja õpetajapraktikale on üle 30 õpetaja saanud nelja-aastase õpetajaprogrammi raames põhjaliku väljaõppe jooga teooriast, anatoomiast ja õpetamise turvalisest meetodikast. Osa neist jätkavad juba samas koolis joogaterapeutid õpinguid. Vaata lähemalt ka internetist aadressil www.khyf.net

Kuulen tihti inimesi ütlevat, et neile jooga ei sobi, sest nad ei paindu. Meie õpetajad joogakoolis väidavad, et painduvus on küll oluline, aga mitte kehas, vaid peas. Jooga tulemust mõõdetakse mitte ainult selja painduvuse järgi, vaid ka selle järgi, kui painduvad on põsed.

Joogapäeva Jüris on kõigile osalejatele tasuta. Korraldaja on Rae Kultuurikeskus koostöös Tallinna Joogaühinguga.

SILVA LAIUS

Joogaõpetaja

Koolivaheaeg 19. – 23. märts

JÜRI NOORTEKESKUS

Esmaspäeval, 19. märtsil kell 14.00 piljarditurniir noortele ja kell 16.00 pinksivõistlused.

Teisipäeval, 20. märtsil kell 14.00 Xbox 360 Kinect võistlused

Kolmapäeval, 21. märtsil kell 13.00-15.00 Töötuba “Sõbra käepael”, juhendaja Maris Viires (Kunstiait), registreerimine aivo.tammela.002@mail.ee

Neljapäeval, 22. märtsil Patarei vangla külastus! Osalustasu 4€, kohtade arv piiratud!! Kohale saab bussiga, registreerimine sired.soodla@gmail.com. Lisainfo www.raenoorteklubi.ee

Noortekeskused on avatud koolivaheajal E – R kella 12.00-18.00

LAGEDI NOORTEKESKUS

Teisipäeval, 20. märtsil kell 15.00

Töötuba “Lummav küünal”, läbiviija MTÜ Tuba

Kolmapäeval, 21. märtsil Rahvusoper Estonia külastus, buss väljub kell 14.30 Lagedi Noortekeskuse eest.

Neljapäeval, 22. märtsil Käepaelte punumise töötuba, läbiviija Marleen

20 + 1

KOOLITEATER VABA VALIK

21 tegevusaastat

MA ARMASTAN TEATRIT,
TEMA KULISSIDE TAGUST ELU, TEMA VÕRRATUT
HINGUST JA LÖHNA.

MA ARMASTAN TEATRIT.
SEAL ON PALJU SÕPRU JA HELGUST. SEAL AVA-
NEB RÕÖM JA LÕPUTU ÖNN.

ISTUDA JA MÕELDA, KUI ÖNNELIK MA OLEN.

MA ARMASTAN TEATRIT...

(Kooliteatri materjalide vahelt leitud
tundmatu autori mõtted)

Ardo Lass ja Irene Pukk Harrastusteatri Festivali auhinnagalal.

1991. aastal alustas esmakordselt Jüri Gümnaasiumi ajaloos **Irene Pukki** juhtimisel kooliteater Vaba Valik. Irene paralleelselt juhendas põhikooli truppi **Krista Tiitmaa**, kes kirjutas ise näitemänge ja neile muusikat. Irene järeltulijaks sai tütar **Ingrid Pukk**, aastast 1994 on **Aili Leukmann** enda vedada võtnud algklasside näiteringi. Aastatel 2004–2007, taas 2011 on kooliteatri juhiks **Katri Pekri**, 2008–2009 vedas algklasside näiteringi **Marit Rinaldo**. Sel õppeaastal töötab algklasside näiteringiga Aili Leukmann, põhikooli ja gümnaasiumi truppidena Ingrid Pukk ja stuudiotööd koordineerib Katri Pekri. Kooliteatri truppides osaleb 32 õpilast.

Kooliteatri sünd

Teater, kus arvatakse, et kõik on võimalik, pole miski võimalik. Teater, kus teatakse, et kõik pole võimalik, on kõik võimalik.

Alustasin 1991. aastal. Igal juhul olin siis vist 35–36 aastane. Teatrit sai koolis ennegi tehtud (luulekavad, lastenäidendid klassiga), aga siis olin ma saanud sisse teatristuudiosse Vaba Lava ja aastakese sain seal end koolitada. Jõudsin kõik algsed põhitööd omandada, seega julgesin ka Jüri Gümnaasiumis alustada. Selles teatristuudios kohtusin uute sõprade Tea Taruste ja Marit Otsinguga, kes hiljem aitasid värskelt loodud kooliteatris läbi viia hääle- ja kehatreeninguid.

Mõtlesin: „Kui ise lavale ei saa, siis aitan teised lavale.“ Alustasingi siis kohe katsetega ja puha. Nimeks panime Vaba Valik.

JA ALGAS TÖÖ, ALGAS KÕIGE AEGANÕUDVAM, VÄHE-TASUSTATAVAM JA HUVITAVAM TÖÖ.

Festivalidel käies oli meie deviisiks: „Me ei lähe ennast näitama, vaid proovime kuulajatele midagi öelda!“ Esimene festival toimus Tabasalus, kus Elmo Nüganen oli meie suhtes väga kriitiline ja minul lavastajana tekkis väga abitu tunne. Samas jagas ta meile festivali lõpus meie esimesed ja üsna kopsakad auhinnad. See Tabasalu festival tehti tookord alternatiiviks vabariiklikule festivalile, kuna sinna said ainult nn paremad, aga kooliteatreid oli üle Eesti väga palju. Samal ajal hakkasid saarlased Saaremaa Ühisgümnaasiumis tegema oma festivali – Saaremaa Miniteatripäevad, kus Jüri Gümnaasiumi Vaba Valik on peale saarlaste endi ainuke trupp, kes on algusaastatest saadik end laval näidanud. Ise oleme kahel korral korraldanud Püüsis rahvusvahelist kooliteatrite suvelaagrit, Rae Kultuurikeskuses Harrastusteatri vabariiklikku festivali ning HIV Festivali, Jüri Gümnaasiumis Harjumaa kooliteatrite festivali.

Oleme aastaid osa võtnud Alternatiivteatri festivalidest, Mitte-teatريفestivalidest, Saaremaa Miniteatripäevadest, Jõgeva Betti Alveri luulepäevadest, Teenifestist, Lõuna- ja Põhjaifestist, igasuvistest Ranna laagritest Peipsi ääres, hiljem Tarsi teatrilaagritest Raplamaal, esinenud külalisena vast igas Eesti maakonnas...

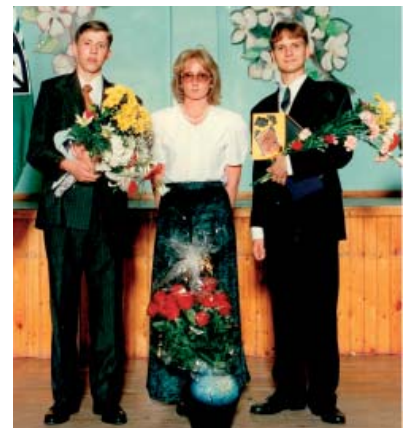
Kõige rohke rõõmu oli „Olevustest“ – seda tükki oli lihtne ja tore teha. Unustamatu on kohtumine Juhan Viidinguga. Kõige raskem on see, kui keegi veab alt, eelistab midagi muud meie tegemistele, eriti kui tükk on lõppfaasis. Häirivad hilinemised, mitteteatamised – need on kõige seestsõvamad ja jõuetust tekitavad momendid olnud.

Mul on uhke tunne, et selline kooliteater on loodud. Teater peab olema kodu lähedal, et olla tihedal prooviperioodil olemas. Praegu töötan Kadrioru Saksa Gümnaasiumis ja seal teatrit ei tee, Jüris on järeltulijad olemas – süda on rahul. Aili ja Ingrid kasvasid peale – järjepidevus teeb head meelt. See, kes lavalt midagi teistele ütleb, see nii lihtsalt pätkis ei hakka.

IRENE PUKK

Kooliteater kui elustiil

Ma olen nn esimese lennu kooliteatri laps, kõige noorem tollastest alustajatest. Mäletan aukartust teiste andekuse ning pahameelt oma saamatuse ja küündimatuse pärast. Meeletult tore oli esineda, festivalidel käia, zürri kiitust ja kriitikat endast läbi lasta. Kooliteatri maailm on alati olnud selline, kus olen saanud olla rohkem isenda moodi. Praegu kooliteatri juhendajana olles tunnen end noorte-

Irene Pukk koos Meelis Maamägi ja Veiko Heibergiga.

ga suhtlemas nagu omasugustega – õpilase ja õpetaja distants ei ole kooliteatri kontekstis mõeldav. Kooliteatris kutsutakse mind Ingridi asemel ikka Ikiks.

Teeme iga õppeaasta alguses katsed: esitada tuleb peast üks luuletus ning laul, esitada tants või muu kehaga vigur, rääkida üks lugu oma elust ja siis lisanduvad meiepoolsed ülesanded. Need katsed on selleks, et meie, kes me uusi liikmeid endi hulka ootame, näeksime, et tulija tõesti tahab tulla ja on kodus vähegi pingutanud.

Ma ei unusta iial oma sisseastumiseks harjutatud laulu. Ma ei pea üldse viisi, hääli ei helise ja hingata ei oska – aga kuu aega harjutasin laulu „Kaugel-kaugel, kus on minu kodu“. Harjutasin kodus salaja, et ema ei näeks-kuuleks – minu kooliteatrisse astumine oli talle paras üllatus. Harjutasin seda laulu nii, et laulsin iga salmi nii valesti kui suutsin, et koomilisust lisada – tegin oma vea oma trumbiks ja seda soovin ka kõikidelt kooliteatrisse astujailt – pinguta!

Ülikooli algusaastatel sattusin mitu korda Irenet asendama ja nii juhtuski, et hoopis mina sain need tollased asendatavad lapsed endale. Meie nimeks sai Vaba Valik stuudiotrapp – tegime hääleharjutusi, kehaga tööd, improvisatsiooni, filosoferimisõhtuid jne. Kogu see aeg on täis katsetusi, õnnestumisi, sekka ka libastumisi. Me kasvasime hästi kokku ja esimesed õpilased jäävad alati olulisteks - esimesteks, märgiga inimesteks.

Kevadepäev on alati kõige kiiremad ajad: etendus peab välja tulema, aega napib, keegi hüppab alt ära, keegi üllatab vastupidiselt. Igal aastal anname välja nii põhikooli kui ka gümnaasiumi trupiga ühe

etenduse. Lõpuks on kõik õnnelikud.

Ma tunnen, et kõige suurem panus Jüri Gümnaasiumile minu poolt ongi kooliteatriga tegelemine. See koondab sarnaselt mõtle-vaid ja suurte tunnetega inimesi. Ühelt poolt on see nagu sotsiaaltugigrupp: jagame üksteisega oma muresid-rõõme, käime koos teatris, laagrites; meie seas on olnud lapsi, kelle vanemad poleks eluski uskunud, et nende laps on laval, on olnud ka diktsiooniprobleemidega õpilasi ning õpilasi, kes lihtsalt soovivad kuhugi kuuluda. Meil on alati koos tore olla.

Mul on meeletult uhke tunne, et meie kooliteatrist on kasvanud välja kaks päris teatriinimest: lavastaja Sven Heiberg, kes oli Vaba Valiku ridades Irene õpilane ja minu lavapartner ning näitleja-lavastaja Katri Pekri, kes on minu esimeste teatriõpilaste seast suureks teatriinimeseks sirgunud.

Kõik inimesed, kes on käinud või käivad kooliteatris, on mulle väga südamelähedased. Tänu oma tollastele kooliteatri sõpradele sain end paremini tundma õppida, samas ükski nn tavaõpilane ei jõua õpetajale nii lähedale kui teatrilaps. Ma tänan kõiki oma kooliteatri õpilaste vanemaid ja kodusid, tänu teile on kuskil pandud idanema üks teatriseeme ja mul on olnud au seda seemet kasta ja vilju maitsta.

JÄRGNEB aprillinumbris

INGRID PUKK

Aili Leukmann ja Ingrid Pukk ema ja tütre rollis etenduses „Koera sünnipäev“.

Pildil on Siiri Sinisalu, Ingrid Pukk, Kaire Tamm.

Kaire Tamm ja Ingrid Pukk teatripäevade konferansjeedena.

Jüri Gümnaasium võitis vilistlasi neljandat korda järjest

Eesti Vabariigi aastapäeval toimus viiendat korda mõõduvõtmise teateujumises Jüri Gümnaasiumi ja vilistlaste vahel. Viimased kolm aastat järjest vilistlasi võitnud Jüri Gümnaasium võitis ka seekord ning nagu viimastel aastatel tavaks, suure edumaaga. Määravaks sai ühelt poolt nii Jüri Gümnaasiumi õpilaste järjest tõusev tase ujumises ning teisalt loomulikult selletaoline gripilaine, mis kahandas eriti just vilistlaste ridu.

Traditsioonilise teateujumise võistkonnades on igal aastal üks vahetus rohkem ning see kasvab vastavalt kooli vanusele. Sel aastal oli teatevõistkonnas 50 meetrit ujumas 31 vahe-tust, kuid Jüri Gümnaasiumi 29 õppursportlase vastu pidi hakkama saama vaid 19 vilistlast. Olenemata sellest, et vilistlased saatsid koguni kümnel korral oma parimad basseinipikkust teist korda ujuma, ei olnud ka sellest palju abi. Jüri Gümnaasiumi õpilased võitsid vilistlasi selge, ligi kahe basseinipikkuse edumaaga.

Sel aastal oli rõõmustav vaadata ka mitmeid lapsevanemaid, kes vilistlastena

Isa Mehis ja tema poeg Christopher Aloe alustamas Eesti Vabariigi aastapäeval viiendat teateujumisvõistlust, kus omavahel võistlesid Jüri Gümnaasiumi endised ja praegused õpilased.

PILDI AUTOR KRISTE KLOREN

võistlesid oma laste, praeguste Jüri gümnaasistidega. Esimeses etapis alustas isa **Mehis Aloe** (16. lennu vilistlane) oma vanema poja **Christopher Aloega** võidu ujumist ning enne kui etapp läbi, hüppas vette juba ka noorem, **Robin Aloe**. Noorem põlvkond võitis vanemat ka **Kiskonenide** peres.

Kolm parimat Jüri Gümnaasiumi võistkonnast olid **Rauno Kosula** (9. h) ajaga 29,86, **Tahvo Riso** (9. r) ajaga 28,40 ja **Henry-Mario Hallik** (11.r) ajaga 28,01 ning vilistlastest: **Jürgen Pukk** (18.lend) ajaga 31,97, **Jaanus Kiivit** (8. lend) ajaga 32,56 ja **Sander Nelis** (26. lend) ajaga 32,79. Naistest olid parimad

Jüri Gümnaasiumist **Regina Selart** (8. a) ajaga 36,96; **Grete Eerikson** (4. c) ajaga 38,02 ja **Kelin Pihlakas** (9. r) ajaga 38,65 ning vilistlastest **Kristina Paist** (11. lend) ajaga 40,58, **Merilyn Laid** (27. lend) ajaga 40,59 ja **Maris Roos** (12. lend) ajaga 40,97.

Ürituse avasõnad ütlesid vallavanem **Veigo Gutmann** ja Jüri Gümnaasiumi direktor **Maria Tiro**. Kõik lõpetajad said meeneks kauni vimpli ning kiirematele jagati välja hulgaliselt eriauhindu.

URMAS PÖLDRE

Jüri Gümnaasiumi spordijuht

Jüri Gümnaasiumi kergejõustikulapsed olid edukad

15. veebruaril toimusid Lasnamäe Spordihallis võistlussarja "TV 10 olümpiastarti" maakondlikud I ja II etapid. Noori spordihuvilisi oli kokku tulnud ligi kakssada ning neil oli võimalus end proovile panna 60 meetri jooksus, kaugus- ja kõrgushüppes, kuulitõukes, teivas-hüppes ja 60 meetri tõkkejooksus.

Jüri Gümnaasiumi 22-liikmeline esindus tõi koju lausa neli esimest kohta ja kaheksa kohta esikuukus. Kõige tähtsamaks võib aga pidada paljude isiklike rekordite püstitamist. Ala võitjatele oli auhinnaks võistlussarja sümbolilise erksavärviline T-särk, nende omanikeks said nooremate poiste arvestuses **Randel Kaasik** kahel korral 60 meetri jooksus ja 60 meetri tõkkejooksus aegadega 9,12 ja 10,27, **Morten Karja** nooremate poiste kuulitõukes tulemusega 8.94 ning **Britt Maiste** vanemate tüdrukute kuulitõukes tulemusega 9.01.

Sander Arumägi saavutas neljanda koha 60 meetri tõkkejooksus uue isikliku rekordiga 9,94, viienda koha kaugushüppes 4.81 meetrit ja kuuenda koha 60 meetri jooksus poiste vanemas vanuseastmes. Samavanuste tüdrukute seas oli **Kätlin Kruus** 60 meetri jooksus kuues ajaga 9,20. Nooremate poiste kuulitõukes saavutas viienda koha **Robert Vain** uue isikliku rekordiga 7.77 ja **Kaspar Kasemaa** 60 meetri jooksus. Samavanuste tüdrukute 60 meetri tõkkejooksus saavutas **Grete Ly Jõgisoo** viienda koha samuti uut isiklikku rekordit tähistava tulemusega 11,65. Kokkuvõttes saavutas Jüri Gümnaasium Saue Gümnaasiumi ja Kuusalu Keskkooli järel kõrge kolmanda koha, tõustes koha võrra kõrgemale kui aasta varem.

Võistlus oli heaks ettevalmistuseks võistlussarja "TV 10 olümpiastarti" vabariikliku võistluse II etapiks, mis toimub 3. märtsil Lasnamäe Spordihallis.

URMAS PÖLDRE

Jüri Gümnaasiumi spordijuht

Poiste noorema vanuseastme 60 meetri tõkkejooksu võitja **Randel Kaasik** auhinnasärki vastu võtmas.

PILDI AUTOR URMAS PÖLDRE

Pillerpalli lasteaial on uus president

Vaida lasteaial Pillerpall on traditsioon, et Vabariigi aastapäeva eel toimub lasteaiasisene „presidendivalimine“. Selle aasta 23. veebruaril võtsid omavahel mõõtu seitse koolieelikust poissi.

Valimistel sai oma hääle anda iga lasteaialaps, hääletades enda lemmiku poolt. Valija sai paberitüki, mille ta asetask ämbrisse, mille peal oli presidendikandidaadi pilt. Et valijail oleks kergem otsustada, kelle poolt hääletada, astusid kandidaadid üles erinevates voorudes. Presidendikandidaadid olid kodus ette valmistanud tutvustava kõne ja andsid ka paar valimislubadust teemal „Kui ma oleksin president.“ Lapsed tutvustasid kodus valmis meisterdatud jääkmaterjalidest „presidendi autot“. Nii vanemad kui lapsed olid autode valmistamise juures näidanud üles leidlikkust ja nutikust. Autod pakkusid silmailu ja lapsed said tunda mängurõõmu. Sellele järgnesid talendivoor ja sportlikud võistlused. Üritusele lisas pidulikust Gunnar

Presidendivalimine käib täie hooga.

Richter (shukokai treener), kes kandis mereväevormi ja näitas poistele, kuidas paraadil rivis seista ja marssida. Seniks, kuni kestis hääletus ja tulemuste väljaselgitamine, astusid tüdrukud lavale üles luuletustega isamaast. Presidendikandidaadid olid kõik väga tublid ja said ülesannetega hästi hakkama, seda

kinnitas ka väga tasavägine hääletustulemus. 2012. aastal sai Pillerpalli presidendiks **Keron Lepp**. Pidulik hommikupoolik võeti kokku saalis ühise lõunasöögiga.

GERLI RUUS

Pillerpalli lasteaia lapsevanem

Vaida lasteaia suur sünnipäevatrall

Meie lasteaed tähistas 26. jaanuaril oma järjekordset sünnipäeva, seekord siis juba 37ndat korda. Rühmades oli sel puhul sünnipäevateemaline nädal.

Meie lasteaed töötab Hea Alguse metoodika järgi. See annab võimaluse planeerida rohkem tegevusi, sest lapsed tegutsevad päeva jooksul mitmetes keskustes. Nii oli võimalus nädala jooksul teha sünnipäevapeoks erinevaid ettevalmistusi.

Näpsude rühm alustas sünnipäevanädala esmaspäeval õige meeleolu loomisega. Lapsed arutlesid selle üle, milline on üks tore sünnipäev ning milline võiks olla sünnipäevalapse ja külalise tuju. Iga laps sai valida emotsiooninäo, mis tema meeleoluga kõige rohkem sobis. Ühiselt arutleti ja planeeriti reedel toimuvat mängupidu. Lapsed avaldasid soovi, et võiks süüa midagi magusat ja kõikide soov oli mängida midagi lõbusat.

Mängupäev

Alustasime sünnipäeva meie traditsioonilise sünnipäevalauluga. Üksteisele lillekese kinkimisel pöörasime erilist tähelepanu kättpidi õnnitlemisele, seejuures ka sõbrale silmavaatamisele, heade soovide ütlemisele. Eelnevatel päevadel olime mõelnud ka selle

üle, mis on õnn, missugune on hea soov ja mida oleks tore sünnipäevaks soovida.

Kuna väikesed ettevalmistustööd olid veel tegemata, valis iga laps endale meelepärase tegevuse. Poisid paigutasid laudu kõrvuti, paar last asetaskid lilled vaasi, kaks last katsid lauda. Paar tüdrukut lõikasid kooki lahti. Teised kaunistasid tuba õhupaljudega. Kui kõik tehtud, võiski lauda istuda ja kooki maitsta. Selleks tuli igal lapsel leida enda koht, mida märkis volditud hiireke. Kui kook söödud, algasid kauaoodatud mängud.

Laste lemmikmänguks kujunes mäng „Hüppa saarele“. See on mäng, kus põrandal on igale lapsele A4 suurune paberileht. Lapsed liikusid muusika saatel läbisegi. Kui muusika katkes, pidi igaüks endale saare leidma. Kahjuks jäi saarekesi järjest vähemaks. Reeglite kohaselt pidid kõik lapsed vähemalt ühe jalagagi saarele mahtuma. Tore oli, et kunagi ei jäetud ühtegi last „vette“. Ka kõige aeglasemad reageerijad mahutati kuidagi enda kõrvale, väiksemad lapsed võeti suuremate jalgade peale seisma. Kui kõik lapsed olid „päästetud“, tuli minna üllatust otsima, mis oli peidetud rühmatuppa. Lapsed pidid läbima nooltega tähistatud teekonna – seda ikka ühise meeskonnana, liikudes kolonnis käest kinni hoides. Suurem laps jälgis, et ka noorem laps saaks kogu teekonna võrdselt teistega läbitud. Teekond

viis läbi lauaaluste, kõikide rühmaruumide, üle takistuste. Lõpuks leiti peidetud üllatus, milleks oli korvike kommidena.

Kingitused

Kinkimise rõõm on üks oluline tunne. Selleks valmis kunstikeskuses ühistööna sünnipäevakaart lõbusate hiirekestega. Vaatab ju üks hiireke vastu ka meie lasteaia logolt ja rühmade logodelt. Kõik lapsed voltisid ka paberist hiirekese, mida kasutasime hiljem sünnipäevalaua katmisel nimesiltidena.

Koolieelikud kirjutasid agarasti peokutseid, et ikka kõik teaksid peole tulla. Laste lemmiktegevuskeskuses – kokanduskeskuses – asuti küpsistest kooki valmistama. Selle tegevuse juures löid kaasa kõik lapsed. Küpsiste purustamine meeldis eriti noorematele lastele. Nende vahel käis ka väike võistlus, kes jõuab rohkem küpsiseid peenestada.

Ükski sünnipäev ei möödu ilma lilledega. Nii valmisid ühisel jõul ka lihtsad paberlilled.

Enne õhtusööki meenutas igaüks, millega tema peo õnnestumisele kaasa aitas. Lapsed rõõmustasid ühise meeskonnana tegutsemise üle. Õhtul koju minnes oli nii mõnegi lapse esimene lause emale-isale: „Meil oli täna pidu!“

KÜLLI PÕDRA

Vaida Lasteaed Pillerpall vanemõpetaja

JÜRI MARI LASTEHOID

OOTAB UUSI LAPSI!

Asume Rae vallas Jüri alevikus,
Kasemäe 5-1.

Info:

www.jyrimari.ee ✉ sirlekorka@hotmail.ee

☎ 5557 5966

KÕIK KÜSIMUSED OODATUD!

Elektroonika remont

- Arvutite hooldus ja remont
- Elektroonika- ja audio-seadmete remont

Info tööpäeviti kell 08.00-17.00

OÜ Comwif

Tel 5665 7549, Madis Saarmets

www.comwif.ee

Asukoht: Jüri, Harjumaa

Mõisa Apteek

AVATUD UUS APTEEK JÜRIS

Aruküla tee 8, Jüri alevik
(Vallamaja vastas)

MÕISA APTEEK

E-R 9.00-19.00

L 10.00-15.00

Tel 646 6112

OOTAME TEID MEIE APTEEKI!

REHVIPUNKT

Tel. 6000 143 , 555 00 555

Address: Mõisa tee 5, Jüri

Oleme avatud: E-R 9.00-18.00

L-P kokkuleppel

rehvipunkt@gmail.com

www.rehvipunkt.ee

* REHVID * VALUVELJED * AKUD * REHVIVAHETUS

vedu²⁴

**VEDU24 - suurim
transpordifirmade
andmebaas!**

Vaata: www.vedu24.ee

Loo Autokeskus

Sildade reguleerimine nüüd
uue 3d-sillastendiga!

Oleme avatud E-R 9-18

Teostame ka esitulede
reguleerimist stendis.

Tere tulemast!

Loo Autokeskus

Loo Autokeskus OÜ
Kaevu 2a, Pildiküla, Jüri,
75308, Harjumaa
GSM 5850 1186
Tel 600 0140
Faks 600 0139
info@looauteskus.ee
www.looauteskus.ee

*NÜÜD TEHNOÜLEVAATUS VAID 19.- eurot,
kui hooldad ja remonidid oma sõiduki
Loo Autokeskus OÜ-s.
UUS! Sildade reguleerimine nüüd
uue 3d-sillastendiga!*

*Oleme avatud E-R 9-18
Teostame ka sõidukite kliimaseadmete
hooldust, remonti ja täitmist.*

FORSTEN PUIDUTÖÖSTUS

Saematerjalid, höövelmaterjalid, voodrilauad,
põrandalauad, eriprofilid, terrassilauad, sügavim-
mutatud puit, ukсед, puitbrikett, puitklotsid

www.forsten.ee

Aruküla tee 22a, Jüri
tel. 6034450, 5054697
avatud E-R 8.30 - 17.00
L 9.00 - 14.00

Eesti juhtiv veoauto rehvide taastamis- ja müügiettevõte

AS REHVIMEISTER

võtab tööle uute tehasesse töölisi.

Pakume: väljaõpe kohapeal, tööpäev E – R (8.00 – 17.00), palju tööd. Soovituslik vanus 25 – 45 aastat.

Tel 501 9195/ 516 0015; bandag@neti.ee

Autohooldus 24.eu

tel. 5650 2012

teenindame

AUTOPESULA-REHVI TÖÖKODA-AUTOREMONT-
DIAGNOSTIKA-SILLASTEND-AUTODE VÄRVIMINE
ARUKÜLA TEE 55A, JÜRI TEHNOÜLEVAATUSPUNKTIGA
SAMAS MAJAS

NBI AUTODE VEERMIKU/POHJA PESU!
AUTO VÄLIPESU JA SALONGIHOOLDUS
DIGITAALNE SILLASTEND
AUTODE DIAGNOSTIKA
AUTODE VÄRVITÖÖD

AUTORENT JA ASENDUSAUTO VÕIMALUS
MUGAV OOTERUUM TASUTA KOHVI, VÄRSKETE
AJALEHTEDE, INTERNETI JA TELEVIISORIGA

KONKURENTSIVÕIMELISED HINNAD!

ARUKÜLA TEE 55A, JÜRI ALEVIK, RAE VALD, 75301 HARJUMAA
Oleme avatud E-R 9.00-18.00 ja L 10.00-15.00
www.autohooldus24.eu

Ilustuudio Josephine
Peetri külas, Vägeva tee 30-1,
ootab teid!

JOSEPHINE

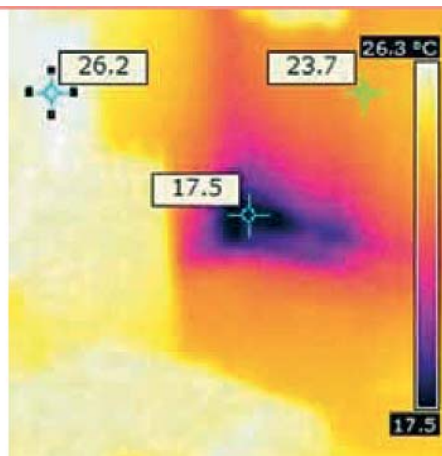
Külastage meie kodulehte
www.josephine.ee
või helistage telefonil 6608008

Oleme avatud
E-R 10-19, L 10-15

- **Energiamärgised**
- **Energiaauditid**
- **Soojalekete leidmine**
- **Radooni mõõtmine**
- **Projekteerimine**

Kontakt: **Finestum OÜ**
Tel 641 1977, 5556 3500
info@termo.ee
www.termo.ee

Husse lemmikloomatoidud.

Koera- ja kassitoit
maailma parimatelt kokkadelt!
Mugav kojuvedu ilma lisatasuta...

Toitu saab tellida: Ivar 56492498
www.husse.ee Külli 5145249

Tule tutvuma!
Pisi-Peetri päevahoid
www.pisipeetri.eu

Elektritööd Rae vallas!

Avariitööd.
Kodumasinade ühendamine.
Installatsioonitööd
Konsultatsioon.
elektrimees.edicypages.com
53 442 939

**Põhja-Eesti
Küttepuid OÜ**

**Küttepuid lahtiselt
Küttepuid konteinerites
Kaminapuid kottides
Turbabrikett**

Kohaletoomine Rae vallas tasuta.

Kõik pikkused ja puuliigid.

Tel: 5333 4347; 501 9454
www.tulepuu.ee

TUURMAA
Graniitkindel teerajaja

GRANIIDIST SILLUTISKIVIDE MÜÜK
TÄNAVAKIVIDE JA ÄÄREKIVIDE PAIGALDUS
KAEVETÖÖD
TÖSTETÖÖD
LUMEKORISTUS EHTUSMASINATEGA

Tel +372 5811 8322
E-post: info@tuurmaa.ee
www.tuurmaa.ee

**VAHVAD LASTE SÜNNIPÄEVAD
KÖSTRIMÄE KÄSITÖOMAJAS**

Meisterdamine ja loominguline käsitöö
teevad sünnipäevapeo meeldejäävaks!
KODULEHT: WWW.KOSTRIMAE.WORDPRESS.COM
HELISTA: 5228639 Katrile või 56256724 Annelile
Asume Jüri külje all Vaskjala külas

Opeli, Hyundai,
Saabi ja Chevrolet' omanikele

**veermikukontroll
TASUTA!**

Kingituseks 51
klaasipesuvedelikku.

Broneeri aeg kohe 620 0902

Pakkumine kehtib kuni 31.03.2012
Amserv Tähesaju esinduses Lasnamäel,
Tähesaju tee 14.

AMSERV

Online Reisid

Egiptus alates 390€
Türgi alates 406€
Horvaatia alates 350€
Bulgaaria alates 300€
Itaalia alates 490€

www.onlinereisid.ee
info@onlinereisid.ee
Tel. 5647 1616

Taaramäe Lasteaed

Tööd saab logopeed

Jüri lasteaed Taaramäe võtab konkursi
korras tööle logopeedi (koormus 0,5).
Avaldus, CV ning haridust tõendavate
dokumentide koopiad saata aadressil
Ehituse 26, Jüri, 75301, Harjumaa või
e-postiga taaramae@rae.ee

Info telefonidel 6034194 või
569 18148.

Arkop OÜ müüb LIIVA JA KRUUSA

Suuresta küla
Seli-Jaani
liivakarjääris
Rae vallas

Lisaks müüme
**sõelatud
haljastusmulda,
täitemulda ja
maakive**

Kohaletoomise võimalus
Hinnad soodsad

tel 56943040
arkop@arkop.ee

**Juhani Puukoolis
leidad laia valiku:**

- Külvitarbeid;
- Seemneid;
- Istutuspotte;
- Istutussegusid;
- Kõike muud varakevadisteks aia- ning istutustöödeks.

Lagedi istikuäri

Vene küla, Rae vald

www.juhanipuukoolis.ee

**MÜÜA
PÕHUBRIKETT**

Soodsam ja kõrgema kütteväärtusega, kui küttepuid või puitbriketti

**100% looduslik
Saadaval kõikides
K-RAUTA kauplustes!**
www.gwl.ee
tel. 555 13 429

mooblimeister.ee

- KÖÖGID
- GARDEROOBID
- LIUGUKSED
- ERITELLIMUSMÖÖBEL

Mööblimeister OÜ • Veerenni 58a • Tallinn 11314
GSM: +372 50 333 84 • Tel: +372 650 6615
E-post: info@mooblimeister.ee
www.mooblimeister.ee

**SOODUSPAKKUMISED
10.03.-31.03.**

- Naiste juuste lõikus 12 eur.
- Gelishi hooldus 15 eur.
- Mikrolihvimine + niisutav mask 20 eur.
- Solaariumi sooduskaart 40min. 20 eur.

Salong avatud:
E-R 10-20, L 10-17
tel 607 4293
www.muskuslill.ee
Asume Jüris Konsumi keskuses

MÖLGIK VÄLJA!

Värvimata ja tunniga

Kvaliteet mõistliku hinnaga!

- » Mõkide eemaldus
- » Rahekahjude eemaldus
- » Hinna alates 32.- /detail

Töö võtab aega 1,5 - 3 tundi, samuti ei ole vaja pahteldada ega värvida autot - seega jäävad ära rooste ning värvitooni vahed.

TEL: 5568 4225

www.molgiexpert.ee

Kuldsed Käed
Puhastus- ja hooldusteenused

KODUKORISTUS alates 28€ kord akende pesemine TASUTA!
KONTORIKORISTUS alates 12€ kord põrandate hooldus TASUTA!
Vali omale sobiv pakett www.kuldsedkaed.ee

Kuldsed Käed OÜ, Ida tee 13B, Rae vald 75304,
Tel/faks 661 1600, Enn 502 9295
e-post: kuldsedkaed@neti.ee, www.kuldsedkaed.ee

**Meie oleme
Sinu Rae valla
kinnisvaramaaklerid!**

Hardi Alliksaar Margit Alloja

kutseline maakler maad ja majad +372 56 801 002 hardi.alliksaar@uusmaa.ee
maakler korterid +372 5615 9661 margit.alloja@uusmaa.ee

Katus korda mõistliku hinnaga

Kivikatused vajavad puhastamist keskmiselt iga 5 aasta järel.

1. Eemaldame katusepinda kahjustava sambla ja mustuse
2. Maja saab värskes välisilmes
3. Katus säilib kauem

tel. 53 329 176 | www.katusehooldus.ee | info@katusehooldus.ee

Vana-Tartu mnt. 34, Peetri, Rae vald :: Tel. 56-662-223 :: E-R 9.00-18.00

REHVID PLUSS

SOODSAD REHVID OTSE MAALETOOJALT

BRIDGESTONE

Continental

Firestone

GOODYEAR

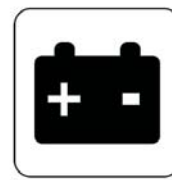
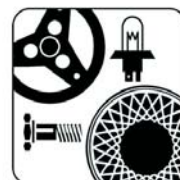
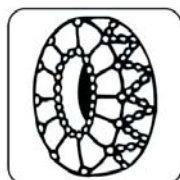
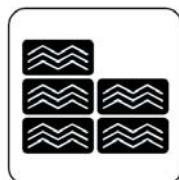
DAYTON

PIRELLI

Rehid Pluss on uute rehvide jae- ja hulgimüügiga tegelev ettevõte, pakume alati soodsaimat ja laia rehivialikut. Peetri esinduse suures ja soojas müügisaalis saate tutvuda mitmekesise tootevalikuga. Tulles rehvivahetusse ei pea ootama töökojas vaid saate müügisaalis lugeda ajakirju, juua maitsvat kohvi või olla internetis kuniks vahetatakse Teie sõiduautol, maasturil või kaubikul rehvid.

REHVID - REHVIVAHETUS - REVIHOTELL - AUTOTARVIKUD - AKUD

Rehvivahetus -10%

Selle kupongi ettenäitamisel saate Rehid Pluss OÜ teenuste hinnakirjast soodustust -10%. Kehtib kuni 13. Aprill

Rehid Pluss OÜ :: Vana-Tartu mnt. 34, Peetri, Rae vald :: Tel. 56-662-223 :: E-R 9.00-18.00

RASVAPÖLETUS

ESMASPÄEVAL JA KOLMAPÄEVAL 18:30

1 KORD : 5 .-
KAART : 30 .-

LES MILLS

BODYBALANCE

TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL 20:30

1 KORD : 5 .-
KAART : 30 .-

LES MILLS

BODYPUMP

ESMASPÄEVAL JA KOLMAPÄEVAL 19:30
REEDEL 18:30

1 KORD : 5 .-
KAART : 35 .-

ZUMBA

REEDEL 17:30

1 KORD : 5 .-
KAART : 30 .-

PEETRI KOOL, PARGI TEE 6, PEETRI ALEVIK
INFO@TRENNIELAMUS.COM
WWW.TRENNIELAMUS.COM

KUULUTUSED

Liugukseed ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel: 522 1151. Info www.nagusul.ee

Koostan elamute ja abihoonete ehitusprojekte ning aitan kasutusloa taotlemisel. Tel 523 8412, tiina@cmv.ee

Pidulik meik või fotomeik - 19eurot. Tadata meigikoolitus! Tulen ka sinu juurde koju. www.darjatamm.ee Tel. 583 63575

Säästa kuni 60% küttekuludelt! Mitsibishi Heavy õhksoojuspumbad koos paigaldusega alates 869 eurot. Tel 666 1355. www.kodukliima.ee

Pottsepatööd. Teostan kõike pottsepatööd. MTÜ Eesti Pottsepad liige. Tel 5665 1812, ivarkabi@yahoo.com

OÜ Fekaal - Trans teostab reovee ja liigvee äravedu Rae vallas. Tellimine info@fekaal24.ee või telefonil 506 5406. Rohkem infot www.fekaal24.ee

Müüa kütte- ja kaminapuud, klotsid ja tulehakatus, võrgus ja lahtiselt (30, 40, 50cm), koos toomisega. Tel 501 8594

Ostan teie seisva või mitte töötava auto võib ka ülevaatuseta! Pakkuda võib kõike, kuulutus ei aegu! 56740940 Mart

Müüa lõhutud küttepuid (segapuu, haab ja lepp) 37€/rm, must lepp 40€/rm, kask 46€/rm. Kuiv puu: okaspuu 43€/rm, lepp 47€/rm. kristjan.keskkyla@mail.ee.

Ostame üle Eesti virnastatud võsa, kasvavat võsa, raiejäätmeid. Energiavaru OÜ +372 508 0336; info@energiavaru.ee. www.energiavaru.ee

Müüa küttepuid: kask-40€/rm; lepp-35€/rm; segapuu-30€/rm. Transport alates 10 ruumist tasuta. Tel 506 2645

Ostan vanu nõukogudeaegseid lauanõusid ja vaase. Samuti ostan Teie seismajäänud auto, Tel.5819 0200

Müüa kuivad küttepuid. Hall lepp 40L kotis. Tel 5349 2730

KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727, Suhted, töö, raha, õnn ja armastus... Kogenud ennustajad Eesti vanimal ja parimal ennustusliinil 24H. h.1,09 €/min, vt. ka sooduspakkumist: www.ennustus.ee

Müüa fonoteegikapp, vinüülplaadid, raamatud, maal, nahast raamatukaaned, postkaardid, õliradiaator, lauanõud, ajakirjad „Teater. Muusika. Kino“ ja „Noorus“. Tel 604 8523; 5396 3696

Pääteteenistuse teated

- 4. veebruaril põles auto Jüris, Aruküla tee 53
- 5. veebruaril põlesid suvila Soodevahe külas ning laohoone Suur-Sõjamäe tee 25
- 8. veebruaril põles laohoone Suur-Sõjamäe tee 31
- 9. veebruaril põles suvila Soodevahe külas
- 10. veebruaril põles Peetri alevikus, Mõigu tee 7 tahm
- 12. veebruaril põles elumaja Lagedil, Jüri tee 53A

- 13. veebruaril põles suvila Soodevahe külas
- 16. veebruaril põles suvila Soodevahe külas
- 17. veebruaril põles suvila Soodevahe külas
- 21. veebruaril oli autoavarii Tallinn-Tartu mnt. 23ndal kilomeetril
- 22. veebruaril oli autoavarii Aaviku külas
- 28. veebruaril oli autoavarii Tallinna ringteel Kiili ristmikul
- 29. veebruaril põles elumaja Lagedil, Jaama tn. 16

Postimees

Ideaalne algus päevale: sina, tass head kohvi ja värsked Postimees!

Telli Postimees tutvumishinnaga ja saad kaasa kohvikruusi!

Vormista tellimus veebis www.postimees.ee/hommik/

Kruusi saab kätte peale tellimisarve tasumist Postimehe majast Tallinnas, Maakri 23A 1. korrusel asuvas infopunktist E-R 9-18 kuni 31. maini. Vajadusel infotelefon 666 2525

5 €/kuu
Telli kohe

Veebruarikuus registreeritud sünnid:

Oskar Liitmaa
Jasper Tedre
Renor Rätsepp
Yassin Deghim
Carlos Oliver Prillop
Jasper Lipp
Markus Pallav
Kert Ambos
Janar Pajula
Oskar Sarapuu
Stefan Aruväli
Sander Salusaar
Simon Kadak
Erik Hinrikus
Carmen Vaikla
Roseanna Anisa Rozeik
Eleanor Tüüts
Laura-Liisa Kants
Tuuliki Treu
Marleen Viikholm
Lasendra Kallas
Ilenna Lõhmus
Simona Juusu
Alina Johanson
Miranda Aonurm
Mia-Grete Kapp
Greethel Ränk
Hanna-Marii Maalik

*Pikk tee koos läbitud rõõmust ja valust,
nooruslik hing ei tunnista vanust.
Aeg lihvi nurgad ja silub kõik haavad,
kes tõesti peavad – need kokku ka jäävad!*

Tiiu ja Jaroslav Gobgarski!

Palju õnne ja tugevat tervist
55. pulma-aastapäeval!
Lapsed, lapselapsed, lapselapselapsed
ja õed perega

Sünnipäevalapsed märts 2012

HELMI-REGIINA ALOE	93	RAIA HOKKONEN	75
LIDIJA SERGEIEVA	87	ALFRED KLAOS	75
MILJA PEDAJA	86	HILLE-IIVI KANGUR	75
PJOTR GORELIK	86	ARVI-AUGUST SOOJÄRV	70
LINDA KUNDLA	86	LINDA MAAL	70
ASTRID-VELISATE-MELANIE		MÄRT HÜTT	70
HEINAMÄGI	85	MAIA PUKART	70
ÕIE AULIK	85	RAISSA LEPIK	70
AILI RANNASTE	84	REIN PULK	70
HEINO HORM	83	ANNE REPSON	65
LUULE LIMBACH	83	MARE RAAM	65
HELGI PALM	82	REET LAURBERG	65
ÕIE PULMAN	82	TOOMAS RUUDNA	65
LINDA TOOMESSO	81	ARVO LILL	65
NIKOLAI ALFRED PAPMEHL	81	AAVO PÄESKE	65
LYUBOV KUNCHEVA	81	ENNO LINDMA	65
JUHANES KOCH	81	ENE RENT	65
VALENTINA REINSALU	81	REIN SELJAMAA	65
VIRVE BETLEM	80	HELVE PERNAU	65
HEINO VILKRE	80		

*Aeg on liiga aeglane neile, kes ootavad,
liiga kiire neile, kes kardavad,
liiga pikk neile, kes leinavad,
liiga lühike neile, kes rõõmustavad.
Kuid neile, kes armastavad, on aeg igavik.*

Sügav kaastunne Juliija Plukš'i perele.

Jüri Gümnaasiumi endised
klassi- ja koolikaaslased

Mälestame kauaaegset
külaelanikku

LAIN TOMASBERG'I

ja avaldame sügavat
kaastunnet lähedastele.
Pildiküla külaelanikud

VEEBRUARIS LAHKUNUD:

Aleksander Koppel
Mati Kaasik
Enn Hallik
Lembit Laan
Ilmar Söber
Toomas Kriisa
Elve Ristal
Ester Milvi Kleeberg
Vaike Veisalu
Juliija Plukš

Rae Sõnumid
Väljaandja:
Toimetus:
Kujundaja:
Trükk:

Rae valla ajaleht
Rae vallavalitsus, Aruküla tee 9
sonumid@rae.ee, tel 5303 7646
Kristo Kivisoo
AS Kuma

Ajaleht ilmub üks kord kuus. Tiraaž 6300 eksemplari ja see jagatakse tasuta kõikide eraisikute postkastidesse.

Kaastööd ja kuulutused palume saata iga kuu 25. kuupäevaks koos vajalike kontaktandmetega.

Aarne Vesi "Tartust Tallinna"

Rae valla fotokonkursi III koha töö
kategorias Rae vald

